

ADEDE
SEARCH & RECOVERY

2019

ARCHEOLOGIENOTA Wechelsebaan te Lille (Antwerpen)

ADEDE Archeologisch Rapport 378

Devalckeneer Lynn

Janssens David

ADEDE ARCHEOLOGISCH RAPPORT 378

Archeologienota Wechelsebaan te Lille (Antwerpen).

DEVALCKENEER LYNN & JANSSENS DAVID

Colofon

Uitgever	ADEDE bvba
Jaar van uitgave	2019
Plaats van uitgave	Gent
Redactie	Simon Claeys & David Janssens
ISSN	2033-6810

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van ADEDE bvba. ADEDE bvba is niet aansprakelijk voor eventuele schade voortvloeiend uit diens adviezen.

Inhoudsopgave

1	Administratieve fiche	- 5 -
2	Bureauonderzoek	- 10 -
2.1	Archeologische voorkennis	- 10 -
2.2	Aanleiding van het onderzoek.....	- 10 -
2.3	Doel van het onderzoek	- 10 -
2.4	Huidige situatie projectgebied	- 10 -
2.5	Beschrijving geplande werken.....	- 11 -
2.6	Randvoorwaarden	- 11 -
2.7	Werkwijze	- 11 -
3	Assessmentrapport.....	- 17 -
3.1	Landschappelijke situering van het onderzoeksgebied.....	- 17 -
3.2	Geo(morfo)logische en bodemkundige situering van het onderzoeksgebied	- 21 -
3.2.1	Tertiair geologisch	- 21 -
3.2.2	Quartair geologisch	- 22 -
3.2.3	Bodem	- 22 -
3.2.3.1	Bodemtypekaart.....	- 23 -
3.2.3.2	Potentiële bodemerosie	- 24 -
3.2.3.3	Erosiegevoeligheid.....	- 25 -
3.2.3.4	Landgebruik	- 26 -
3.2.3.5	Gewestplan.....	- 27 -
3.3	Historische situering van het onderzoeksgebied	- 28 -
3.3.1	Algemene historische situering	- 28 -
3.3.2	Historisch kaartmateriaal	- 29 -
3.3.2.1	Fricx-kaarten (1712)	- 29 -
3.3.2.2	Kaart van Ferraris (1771 – 1778)	- 31 -
3.3.2.3	Atlas der Buurtwegen (1840)	- 32 -
3.3.2.4	Topografische kaart van Vandermaelen (1846 – 1854)	- 33 -
3.3.2.5	Luchtfoto's.....	- 34 -
3.4	Archeologische situering van het projectgebied.....	- 36 -
3.4.1	Archeologienota's.....	- 36 -
3.4.2	CAI-indicatoren.....	- 37 -

4	Besluit	- 50 -
4.1	Besluit gespecialiseerd publiek	- 50 -
4.2	Besluit breed publiek.....	- 53 -
5	Bibliografie.....	- 55 -
6	Lijst van figuren	- 56 -

1 Administratieve fiche

Projectcode	2018L123
Site	Lille - Wechelsebaan
Projectsigle ADEDE	LIL - WEC
Ligging	Wechelsebaan 50 2275 Lille Antwerpen
Topografische kaart	Zie plannr. 1
Kadaster	Lille 1 ^{ste} afdeling Sectie E Perceelnummers 248 l, 248 m, 248 n Zie plannummer 3
Soort onderzoek	Bureauonderzoek
Aard van de vervolgwerven	Uitbreiding vleesverwerkend bedrijf
Uitvoerder	ADEDE bvba
Erkenningsnummer ADEDE bvba	2015/00058
Erkend archeoloog	Simon Claeys 2017/00184 Alexander Cattrysse 2017/00187
Tijdelijke bewaarplaats archief	ADEDE bvba
Bibliografische referentie	Devalckeneer L., 2019, Archeologienota Wechelsebaan te Lille (Antwerpen), ADEDE Archeologisch Rapport 378, Gent.
Grootte projectgebied	5055.917 m ²
Periode uitvoering	Januari 2019
Thermen thesaurus Onroerend Erfgoed	Archeologienota, Bureauonderzoek
Verstoorde zones	Bebouwing en verharding

 ADEDE
SEARCH & RECOVERY

LILLE - WECHELSEBAAN

TOPOGRAFISCHE KAART VAN BELGIË

2018L123 13/12/2018

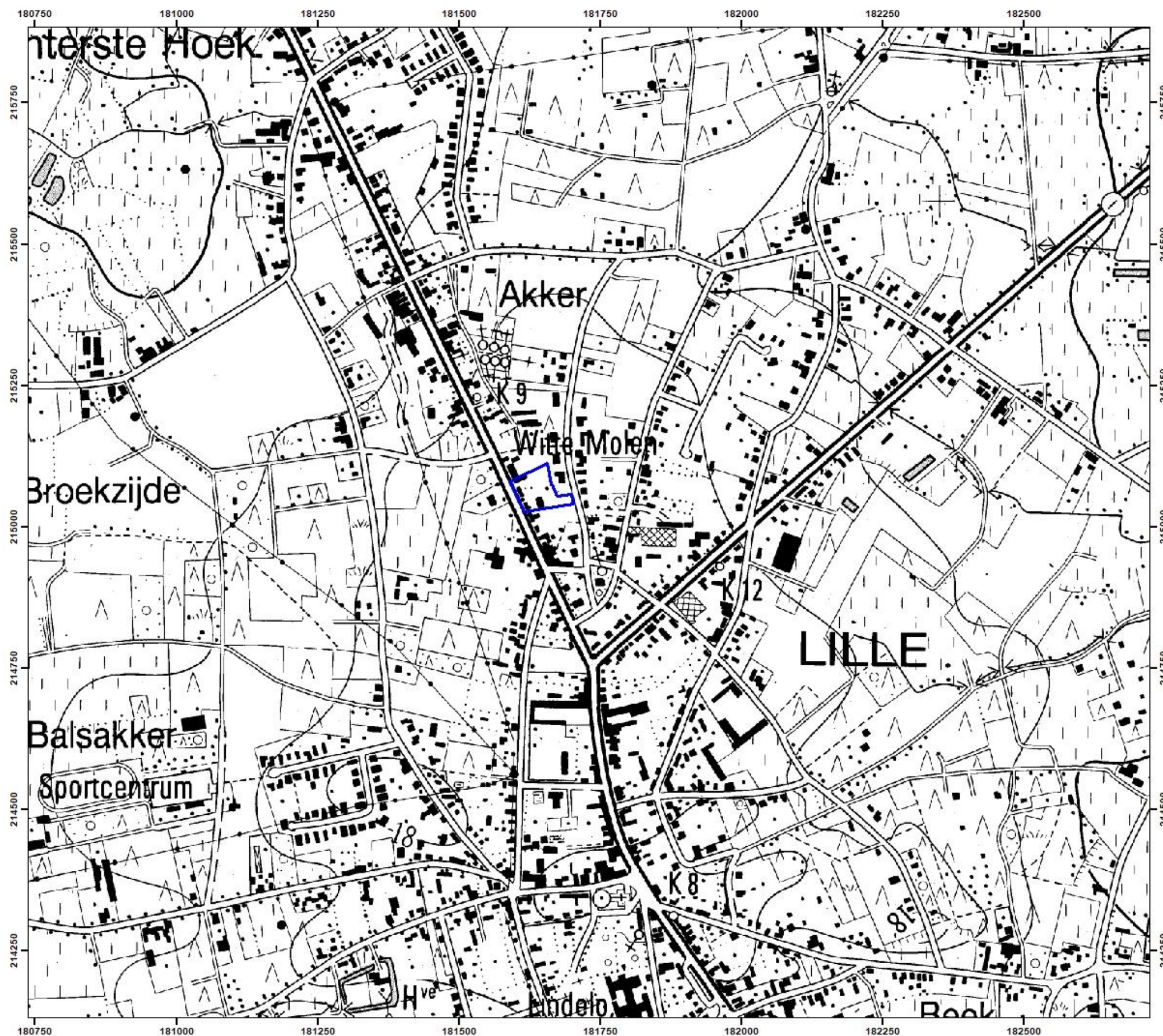
© AGIV

Legende

 Projectgebied

 N

0 480
Meter

LILLE - WECHELSEBAAN

ORTHOFOTO 2018

2018L123 13/12/2018

© AGIV

Legende

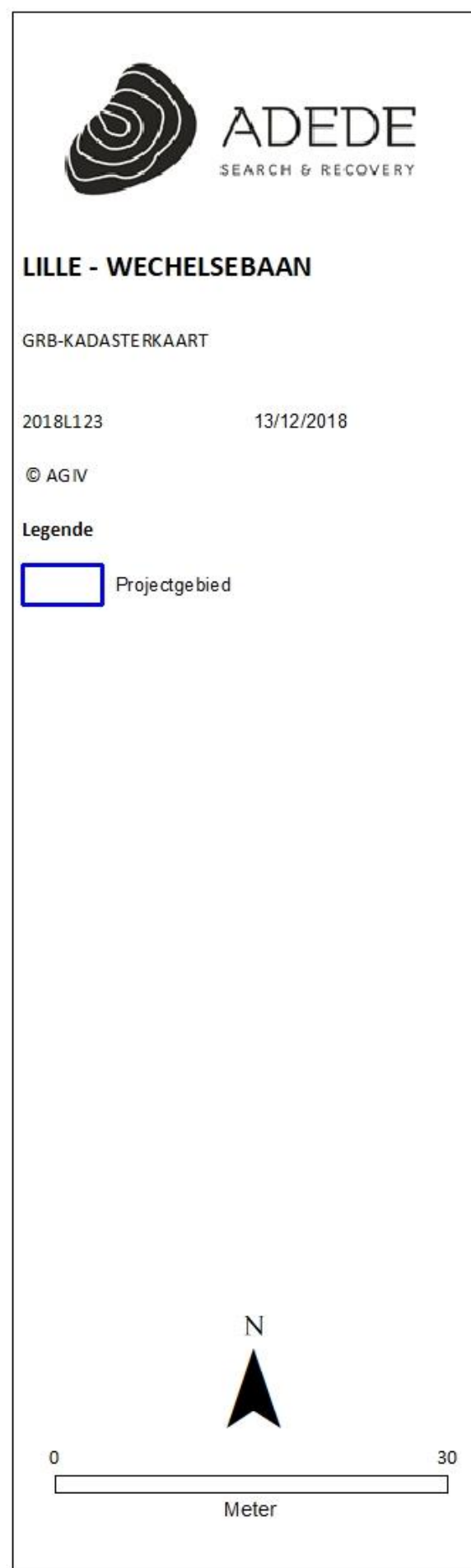
Projectgebied

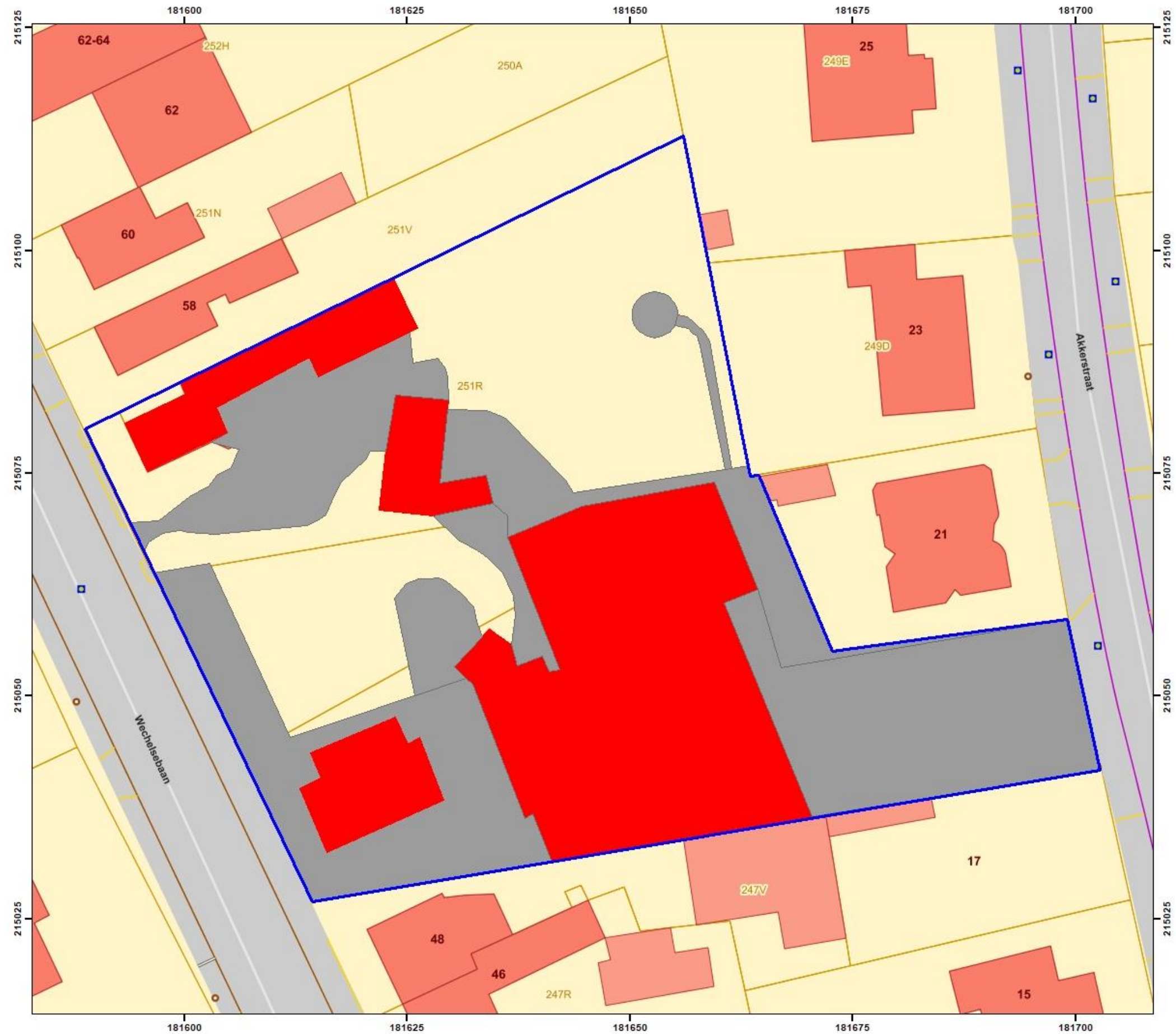
N

0 50

Meter

2 Bureauonderzoek

2.1 Archeologische voorkennis

Binnen de contouren van het onderzoeksgebied is tot op heden nog geen archeologisch vooronderzoek met ingreep in de bodem uitgevoerd. Op de Centraal Archeologische Inventaris (CAI) worden wel een aantal meldingen aangegeven in de nabije omgeving van het onderzoeksgebied. Deze worden verder toegelicht onder “3.4. Archeologische situering van het onderzoeksgebied”.

2.2 Aanleiding van het onderzoek

De archeologienota werd opgemaakt naar aanleiding van een geplande stedenbouwkundige vergunningsaanvraag waarbij de totale oppervlakte van de ingreep in de bodem 1000m² of meer beslaat en de totale oppervlakte van de kadastrale percelen waarop de aanvraag betrekking heeft 3000m² of meer bedraagt. Het projectgebied valt gedeeltelijk binnen woongebied. De initiatiefnemer is daarom verplicht een bekrachtigde archeologienota toe te voegen aan de vergunningsaanvraag.

2.3 Doel van het onderzoek

Deze archeologische nota heeft tot doel om door middel van de bestaande archeologische, geografische, geologische, en historische bronnen de mogelijkheid tot het aantreffen van archeologisch waardevolle sites binnen het projectgebied te onderzoeken. Aan de hand van de verzamelde informatie wordt vervolgens een programma van maatregelen opgesteld met het doel de archeologische kennis te bewaren voor de volgende generaties.

2.4 Huidige situatie projectgebied

Het projectgebied beslaat verschillende percelen aanpalend aan de Wechelsebaan en beslaat een oppervlakte van 5055.917 m². Het terrein geeft plaats aan een vleesverwerkend bedrijf, gevestigd in een loods die zich aan de zuidelijke zijde van het projectgebied bevindt, woningen (201 m²) in de zuidwestelijke en noordwestelijke hoek van het terrein, verhardingen en groene zones (2610 m²) verspreid over het gehele terrein. Een groenhaag lijnt de tuin af behorend tot het huis in de noordwestelijke hoek. De bestaande loods is niet voorzien van een onderkeldering, haar funderingen bevinden zich tot een diepte van ca. 80 cm. Een bestaande woning is echter wel voorzien van een kelder met afmetingen 4,5 m op 9 m en gaat tot een diepte van -2,60 m. De funderingen van de

bestaande verhardingen kan op zo'n 75 cm worden ingeschat. Bestaande verhardingen gelegen aan de voorzijde van het industriegebouw en langsheen de rechterzijde van de woning bestaan uit asfalt. De overige verhardingen die zich op het terrein voordoen bestaan uit klinkers.

Voor een inplantingsplan van de bestaande toestand wordt verwezen naar plannr. 5.

2.5 Beschrijving geplande werken

De geplande werken kaderen in de uitbreiding van het bestaande bedrijf met de nodige infrastructuurwerken. Hierbij zullen twee woningen, 75 m² en 126 m², gesloopt worden en een bijhorende kelder tot op 2,60 m diepte worden gedempt. Tijdens deze werken zullen bodemingrepen plaatsvinden. De aanwezige verhardingen en groenzones (2610 m²) zullen verwijderd worden, ook dit zal gepaard gaan met bodemingrepen. De bestaande loods wordt gedeeltelijk gesloopt (404 m²) wat evenzeer bodemingrepen zal vergen. Het nieuwe project zal bestaan uit verhardingen, parkeerplaatsen en een vernieuwde loods waar zich onder meer productieruimtes, koelruimtes, kantoorruimtes en technische ruimtes bevinden. Onderkelderingen worden niet voorzien. De funderingen van de vernieuwde loods zullen uitgravingen vereisen op een minimumdiepte van ongeveer – 1 m. en – 0.80 m. Voor de aanleg van verhardingen en parkeerplaatsen zullen uitgravingen tot een diepte van ongeveer – 0.60 m nodig zijn. Voor de inplanting van installaties betreffende regenwaterinfiltratie zullen uitgravingen tot een diepte van – 2,10 m. nodig zijn.

Voor een inplantingsplan van de ontworpen toestand wordt verwezen naar plannr. 7 en 8.

2.6 Randvoorwaarden

Aangezien er zich op het onderzoeksgebied nog bebouwing en verhardingen bevinden, dient bij eventueel verder archeologisch (voor)onderzoek met ingreep in de bodem hier het uitgesteld traject gevolgd te worden.

2.7 Werkwijze

Dit bureauonderzoek heeft tot doel de aanwezigheid en de bewaringstoestand van de archeologische resten binnen het projectgebied in te schatten, alsook de impact van de geplande werken op het aanwezige archeologische erfgoed. Op basis van de verworven kennis kunnen

concrete aanbevelingen geformuleerd worden voor een eventuele verder prospectie-/opgravingsstrategie. De archeologische verwachting van het projectgebied wordt gebaseerd op gekende geologische, landschappelijke, archeologische, historische en geografische bronnen. Hiervoor wordt beroep gedaan op gekende literatuur, de Centraal Archeologische Inventaris, het Geoportaal van Onroerend Erfgoed en de Databank Ondergrond Vlaanderen. Dit alles wordt vervolgens samengelegd met topografische kaarten, recente luchtfoto's, kadasterkaarten en plannen van de gekende/geplande toestand.

Overzicht geconsulteerde kaarten:

- Onderzoeksgebied:
 - Inplantingsplan huidige toestand
 - Inplantingsplan geplande toestand
 - Doorsnede bestaande toestand
 - Doorsnede nieuwe toestand
- Geografische/geo (morfo)logische en bodemkundige situering:
 - Topografische kaart
 - Orthofoto
 - Kadasterkaart
 - Digitaal Hoogtemodel Vlaanderen II
 - Tertiair geologische kaart
 - Quartair geologische kaart
 - Bodemtypekaart
 - Potentiële bodemerosiekaart
 - Erosiegevoeligheidskaart
 - Bodemgebruiksbestand
 - Gewestplan
- Historische situering:
 - Cartes des Pays-Bas van Fricx, 1744
 - Kaart van Ferraris, 1777
 - Atlas der Buurtwegen, 1840
 - Kaart van Vandermaelen, 1846-1854
 - Luchtfoto's
- Archeologische situering:
 - Geoportaal Centraal Archeologische Inventaris
 - Inventaris Onroerend Erfgoed

 ADEDE
SEARCH & RECOVERY

LILLE - WECHELSEBAAN

BESTAANDE TOESTAND

2018L123 13/12/2018

© AGIV

Legende

 N

0 30
Meter

 ADEDE
SEARCH & RECOVERY

LILLE - WECHELSEBAAN

GEPLANE TOESTAND

2018L123 13/12/2018

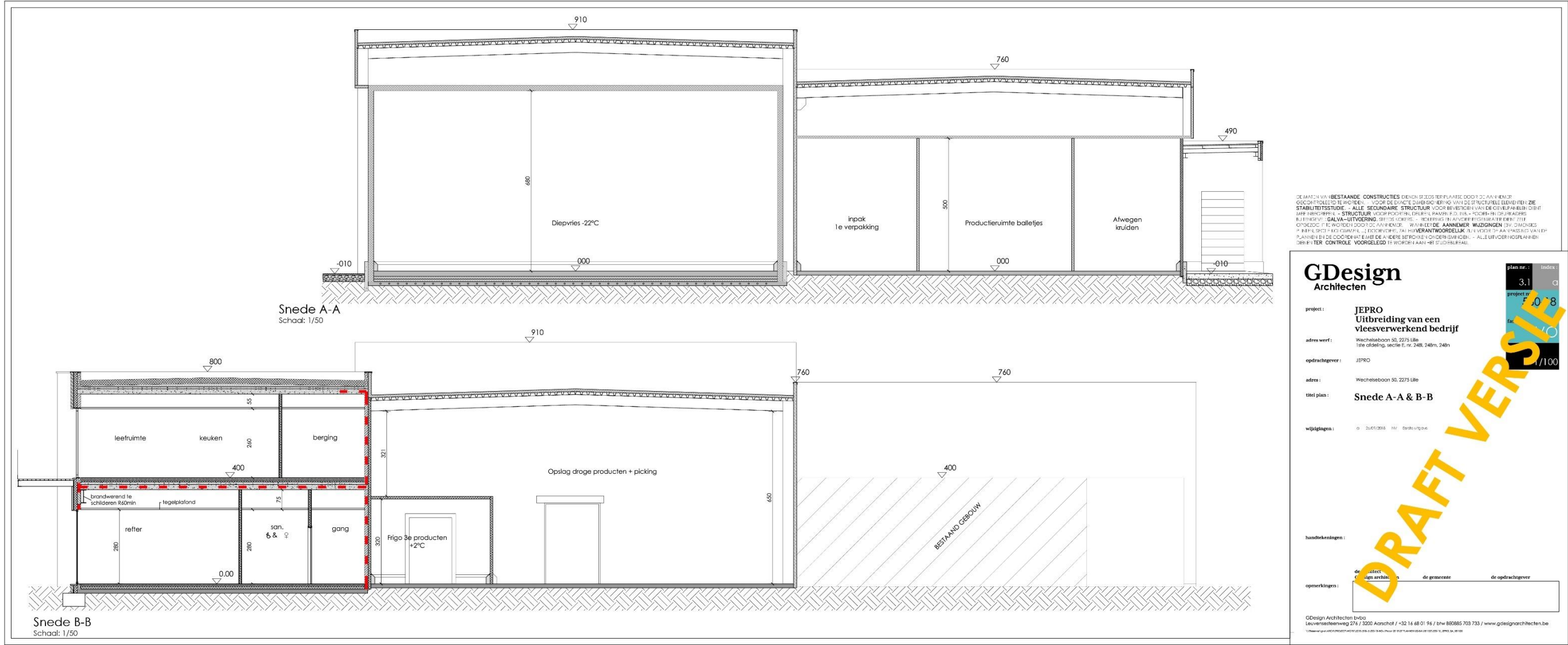
© AGIV

Legende

 N

0 30
Meter

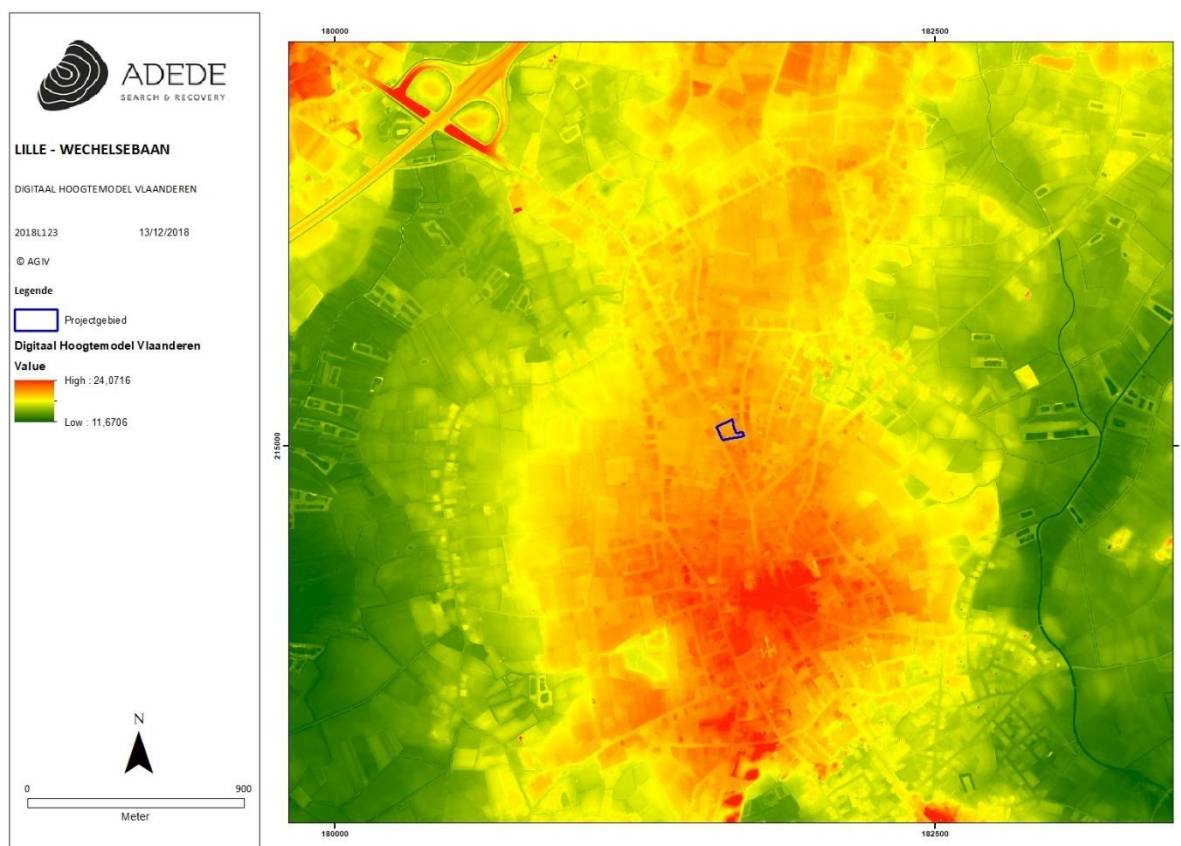
3 Assessmentrapport

3.1 Landschappelijke situering van het onderzoeksgebied

Het projectgebied wordt langsheen westelijke en oostelijke zijde begrensd door respectievelijk de Wechelsebaan en de Akkerstraat. Het terrein bevindt zich ten midden van woongebied en wordt dan ook in het noorden en zuiden begrensd door woningen met tuinen. Nog geen kilometer ten zuidoosten van het onderzoeksgebied bevindt zich het centrum van Lille.

Het onderzoeksgebied is gelegen in het Netebekken – in het stroomgebied van de Schelde – met ten westen de Saerensloop en ten oosten de Borzenloop.

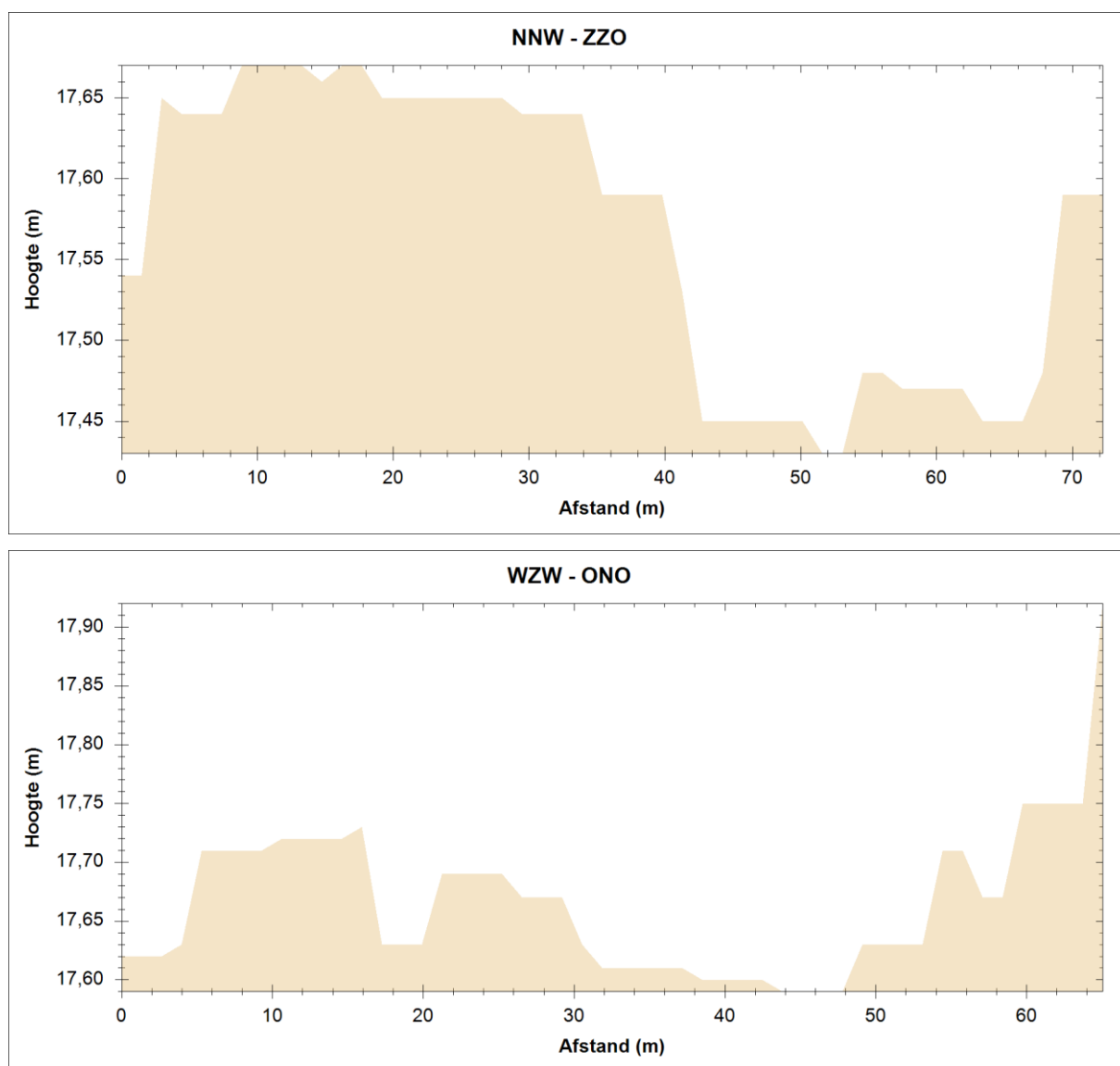
Het gebied ligt op de rug van Lichtaart op een hoogte van ca. 17 m TAW. Deze rug grenst aan de depressie van de Schijns-Nete en wordt zowel in het oosten als het westen geflankeerd door beekvalleien. Respectievelijk betreft het de Laakbeek en de Bosbeek. Hoewel deze waterlopen zich op relatief grote afstand van het onderzoeksgebied bevinden, respectievelijk 1.5 en 1.8 km van het onderzoeksgebied, kent de Laakbeek een uitloper die zich tot op 600 m van het projectgebied begeeft. Het onderzoeksgebied zelf vertoont een verwaarloosbaar hoogteverschil van maximum 30 cm en kent een maximale hellingsgraad van 0.5%.

Figuur 1. Situering van het projectgebied op het DHMVII, digitaal terreinmodel 1m.

Figuur 2. Situering van het projectgebied op het DHMVII, digitaal terreinmodel 1m (detail).

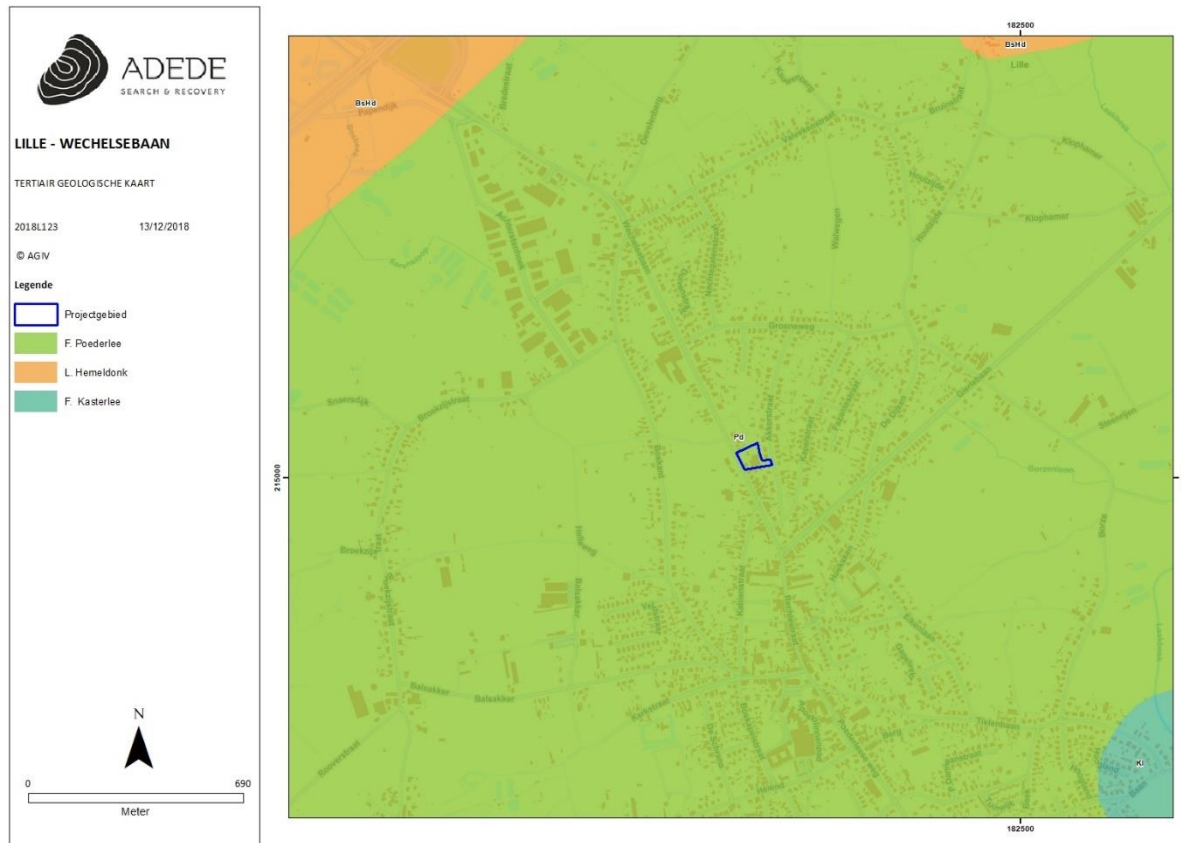

Figuur 3. Hoogteprofielen van het projectgebied.

3.2 Geo(morfo)logische en bodemkundige situering van het onderzoeksgebied

3.2.1 Tertiair geologisch

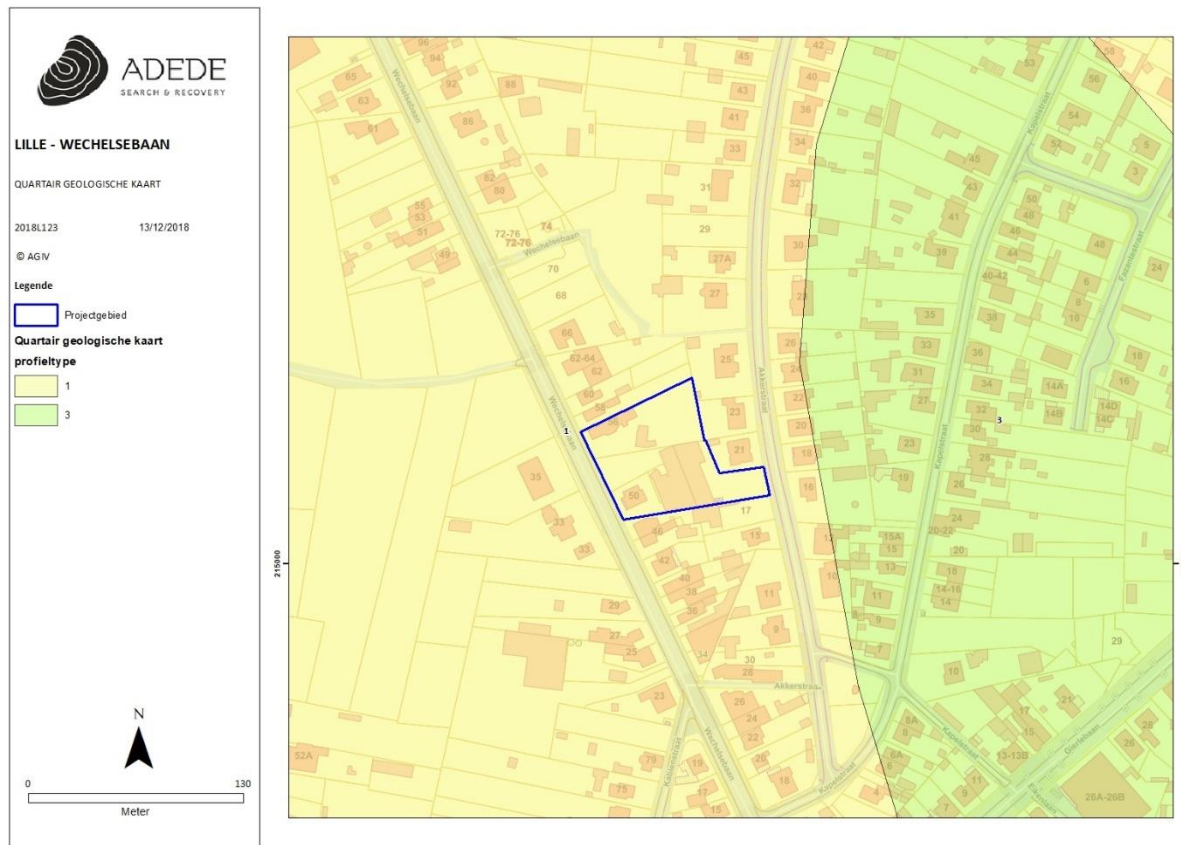
De Tertiair geologische kaart (1:50.000) geeft de lithologie van de afzettingen onder de Quartaire afzettingen weer.

Figuur 4. Situering van het projectgebied op de tertiair geologische kaart.

Op deze kaart bevindt het onderzoeksgebied zich volledig binnen de formatie van Poederlee. De formatie kenmerkt zich als volgt: bleekgrijs fijn zand, goed gesorteerd, kleihoudend, ijzerzandsteenbanken, weinig glauconiethoudend en regelmatig schelpenhorizonten.

3.2.2 Quartair geologisch

Figuur 5. Situering van het projectgebied op de quartair geologische kaart.

De Quartaire geologische kaart (1 : 200 000) duidt aan dat er in het onderzoeksgebied zich geen Holocene en/of Tardiglaciale afzettingen bovenop de Pleistocene sequentie bevindt.

Het betreft type 1:

- **ELPw**: Eolische afzettingen (zand tot silt) van het Weichseliaan (Laat-Pleistoceen), mogelijk Vroeg-Holoceen; zand tot zandleem in het noordelijke en het centrale gedeelte van Vlaanderen; silt (loess) in het zuidelijke gedeelte van Vlaanderen.
- **HQ**: Hellingsafzettingen van het Quartair.

3.2.3 Bodem

In dit hoofdstuk worden achtereenvolgens de bodemtypekaart, potentiële bodemerosiekaart, erosiegevoeligheidskaart en het bodemgebruiksbestand besproken.

3.2.3.1 Bodemtypekaart

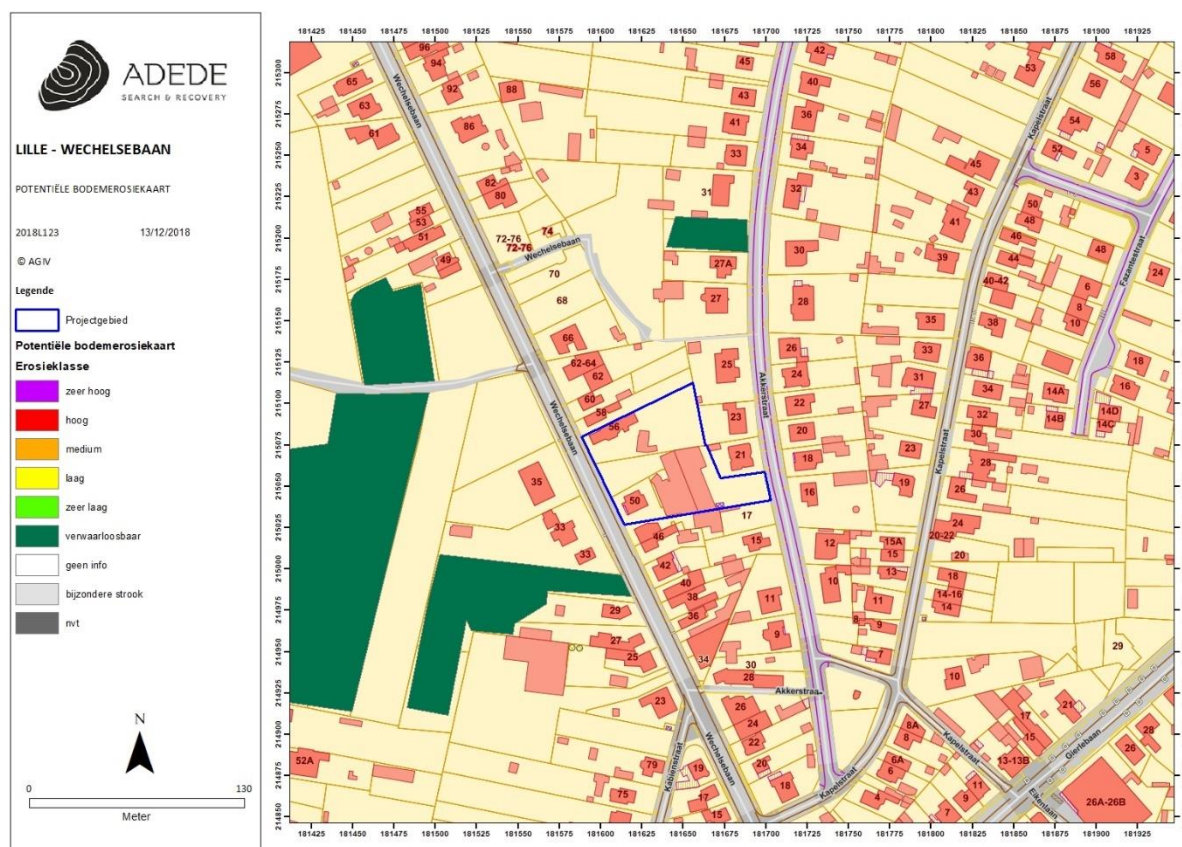

Figuur 6. Situering van het projectgebied op de bodemtypekaart.

De bodemtypekaart levert twee bodemtypes aan voor het onderzoeksgebied. Het leeuwendeel betreft type Zbm terwijl de noordwestelijke hoek van het gebied wordt door een OB-bodemtype wordt gekenmerkt.

- Zbm: Het betreft een droge zandbodem met dikke antropogene humus A-horizont. Onder het plaggendek komt een begraven voor, meestal een Podzol of een verbrokkeld textuur B. Roestverschijnselen beginnen tussen 90 en 120 cm. De Zbm gronden en varianten worden overwegend als akkerland gebruikt, welke slechts een beperkte teeltkeuze toelaat. Sommige gronden werden bebost met naaldbout of loofhout. Dit bodemtype kent de volgende drainageklasse: droog, zonder gleyvorming.
- OB: Het betreft bebouwde zones. Soms wordt het bodemprofiel door het ingrijpen van de mens gewijzigd of vernietigd (kunstmatige gronden). De bodems in de bebouwde zone (OB) zijn daar een voorbeeld van.

3.2.3.2 Potentiële bodemerosie

Figuur 7. Situering van het projectgebied op de potentiële bodemerosiekaart.

Het onderzoeksgebied staat niet gekarteerd op de potentiële bodemerosiekaart. Percelen in de onmiddellijke nabijheid catalogiseren de potentiële bodemerosie onder verwaarloosbaar.

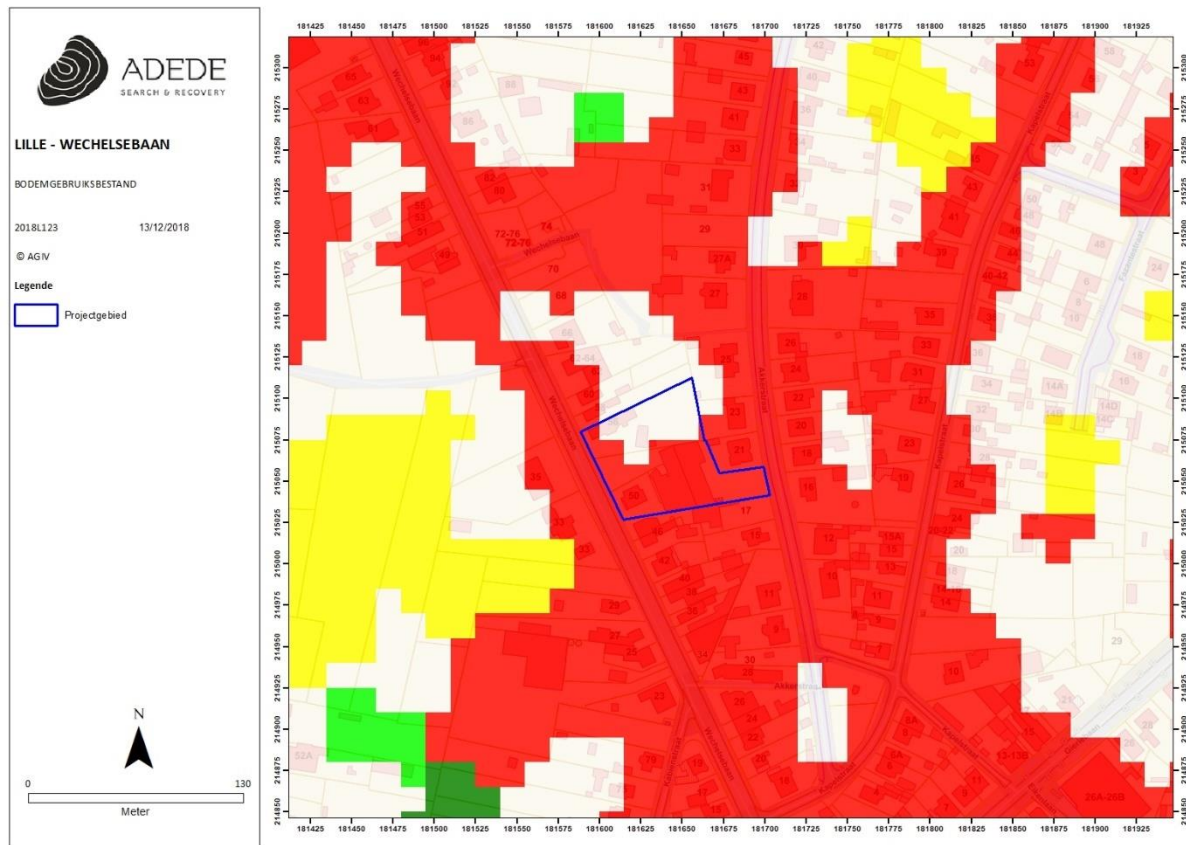
3.2.3.3 Erosiegevoeligheid

Figuur 8. Situering van het projectgebied op de erosiegevoeligheidskaart.

Het onderzoeksgebied staat op de erosiegevoeligheidskaart gekarteerd als zeer weinig erosiegevoelig.

3.2.3.4 Landgebruik

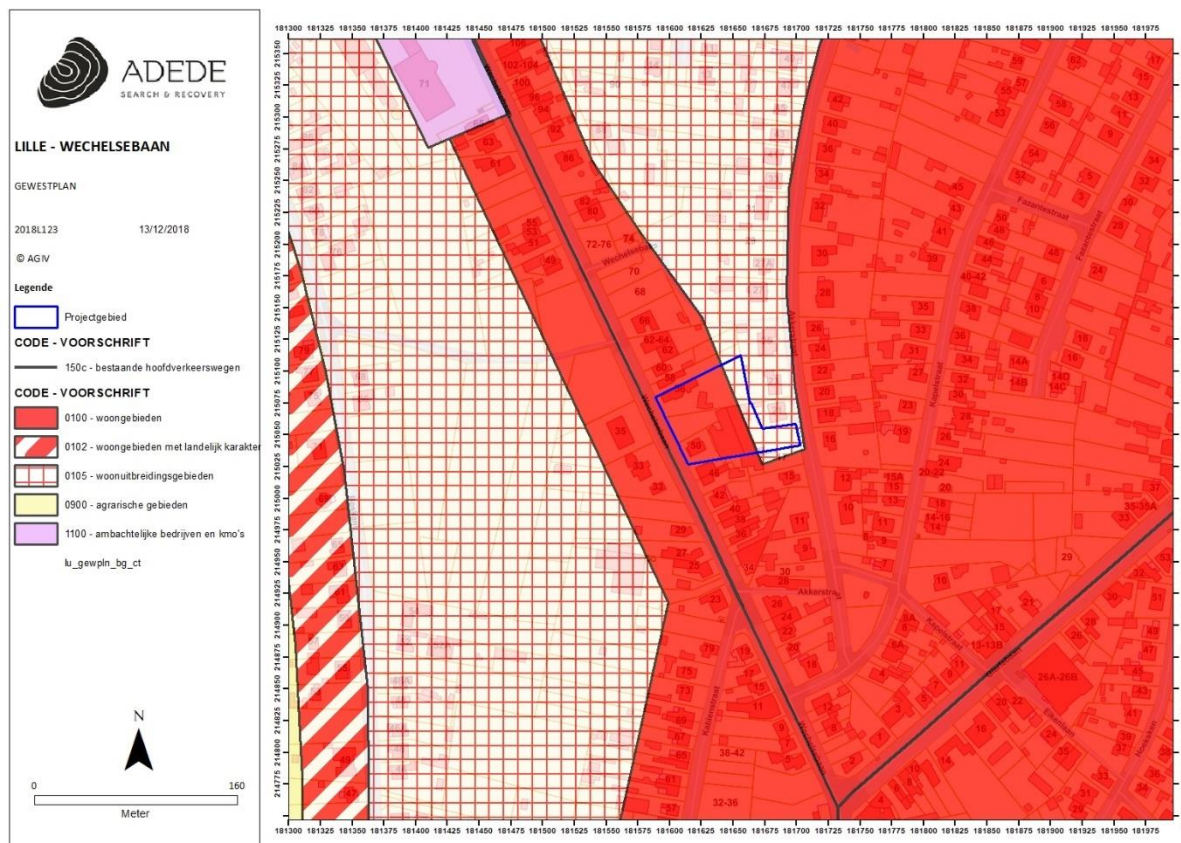
Figuur 9. Situering van het projectgebied op het bodemgebruiksbestand.

Het onderzoeksgebied kent twee types aan bodemgebruik. Meer de helft van het terrein staat ingekleurd als andere bebouwing (rood). Bij dit bodemgebruik wordt het grootste deel van het gebied bedekt door structuren. Gebouwen, wegen en artificiële oppervlakten met groene oppervlakten en open bodem (tussen 30 en 80% is verhard).

Het noordelijke gedeelte staat ingekleurd als akkerbouw (wit). Dit wil zeggen dat de bodem gebruikt wordt in een of ander rotatiesysteem waarbij jaarlijks gewassen worden geoogst, inclusief braakland.

3.2.3.5 Gewestplan

Het onderzoeksgebied valt voor het grootste gedeelte binnen woongebied. Het noordoostelijke uiteinde valt binnen woonuitbreidingsgebied.

Figuur 10. Situering van het projectgebied op het gewestplan.

3.3 Historische situering van het onderzoeksgebied

3.3.1 Algemene historische situering

Het onderzoeksgebied bevindt zich op zo'n 700 m ten noorden van het dorpscentrum Lille. Het Kempische dorp wordt in 1123 voor het eerst in de historische bronnen vermeld als "cum Lisleio". De kerkelijke akte beschreef een schenking van Burchard VIII aan het kapittel van de kathedraal van Kamerijk¹. Een toponymische studie linkt deze naam aan de termen 'lisleio' en 'linde'. Men zou kunnen stellen dat het dorpje haar naam te danken heeft aan de aanwezigheid van een klein bos lindebomen hoewel dit in geen geval onomstotelijk kan bewezen worden. In 1157 is de naam van het dorp terug te vinden in de archieven van de abdij van Averbode, zij het onder de vorm 'Linlo'. Enkele decennia later, in 1181, evolueerde de naam verder naar 'Lille' en bleef tot vandaag behouden².

Gedurende de laatmiddeleeuwse periode maakte Lille deel uit vanaf de eerste helft van de 14de eeuw deel uit van het land van Turnhout dat behoorde tot het Hertogdom van Brabant³. Het dorpje maakte vanaf de tweede helft van de 15de eeuw tot het eerste kwart van de 17de eeuw tot de heren van Grobbendonk. Onder hun bewind werd Lille een onafhankelijke parochie. Het dorp had tijdens die periode echter te lijden onder militaire plundertochten en uitbraken van de pest. Deze woelige periode leverde de inwoners van Lille de bijnaam Krawaten op aangezien enkele Lilse boeren een Kroatische jonker of prins en zijn troepen om het leven brachten.

Na de vrede van Munster, in 1648, kwam Lille en de omliggende vrijheden en dorpen opnieuw onder het bestuur van het Land van Turnhout, dat op haar beurt door de Spaanse Habsburgse dynastie aan Frederik-Hendrik van Nassau en Amalia van Solms werd gegeven⁴.

In 1708 kwam het Land van Turnhout in de handen van Frederik I van Pruisen terecht en kwam zo – hoewel met enkele onderbrekingen – in het bezit van de Pruisische koningen. Enkele jaren later kocht Maria-Theresia van Oostenrijk het gebied en schonk het aan de hertog van Tellez de Sylva Menezes et Castro⁵. Gedurende deze periode werden pogingen ondernomen om het heidegebied ten westen van Lille te ontginnen aangezien de economische focus van het gebied op landbouw lag. Vanaf het midden van de 19de eeuw werd dit aangevuld met enkele nijverheidsactiviteiten die te Lille vorm kregen door de aanwezigheid van een kaarsfabriek en twee brouwerijen. Later zou ook diamanthandel en -bewerking een belangrijke werkgever worden in de regio.

¹ N. Paepen, "Groot-Lille", in: *Driemaandelijks Contactblad van de Heemkundige Kring 'Norbert De Vrijter'*, 79, 2003, p. 3.

² W. van den Branden, "Toponymie of verklaring van de plaatsnamen Lille, Gierle, Poederlee en Wechelderzande", in: *Jaarboek Heemkundige Kring Norbert De Vrijter*, 1993, p. 101.

³ W. Driesen, "Poederlee: een heerlijkheid", in: *Driemaandelijks contactblad van de Heemkundige Kring 'Norbert De Vrijter'*, 102, 2008, p. 5.

⁴ W. van den Branden, *Het bestuur van een plattelandsgemeente in het Land van Turnhout in de achttiende eeuw. Lille 1700-1795. (onuitgegeven Licentiaatverhandeling RUG), Gent, 1982, p. 1.*

⁵ W. van den Branden, *op. cit.*, p. 3-6

De Wechelsebaan, de straat waarlangs het onderzoeksgebied in kwestie zich bevindt, vormde vanaf de tweede helft van de 19de eeuw een belangrijke verbindingsweg tussen Lille en het ten noorden gelegen Wechelderzande. Een graanmolen werd in 1840 langsheen de weg opgetrokken. De aanwezigheid van de Wechelsebaan verving de landwegen die zich tot dan toe eeuwenlang door het gebied slingerden. De verbindingswegen naar Brecht, Turnhout en Herentals lagen in het verlengde van deze baan.

Zoals bij vele Vlaamse steden en dorpen kenmerkte het uitzicht van Lille zich door een steeds toenemend lintbebouwing doorheen de 20ste eeuw. Hoewel het dorpje tijdens de Eerste Wereldoorlog van geweldplegingen gespaard bleef, bracht de Tweede Wereldoorlog echter wel vernielingen met zich mee. Artilleriebeschietingen op 11 mei 1940 verwoesten de pastorie.

Enkele decennia na de Tweede Wereldoorlog, meer bepaald in 1977, fuseerde de gemeente met Gierle, Poederlee, Wechelderzande en een deel van Vosselaar. De Wechelsebaan fungeerde hier als as tussen Lille en haar nabijgelegen deelgemeenten. Vanaf de jaren negentig werd een uitgebreid industrieterrein aangelegd ten westen van de Wechelsebaan⁶. Ten zuiden van de gemeentekern breidden de woonwijken zich eveneens verder uit. Ten oosten en westen van de Wechelsebaan werden evenzeer enkele uitbreidingen verwezenlijkt, zij het in geringe mate.

3.3.2 Historisch kaartmateriaal

3.3.2.1 *Fricx-kaarten (1712)*

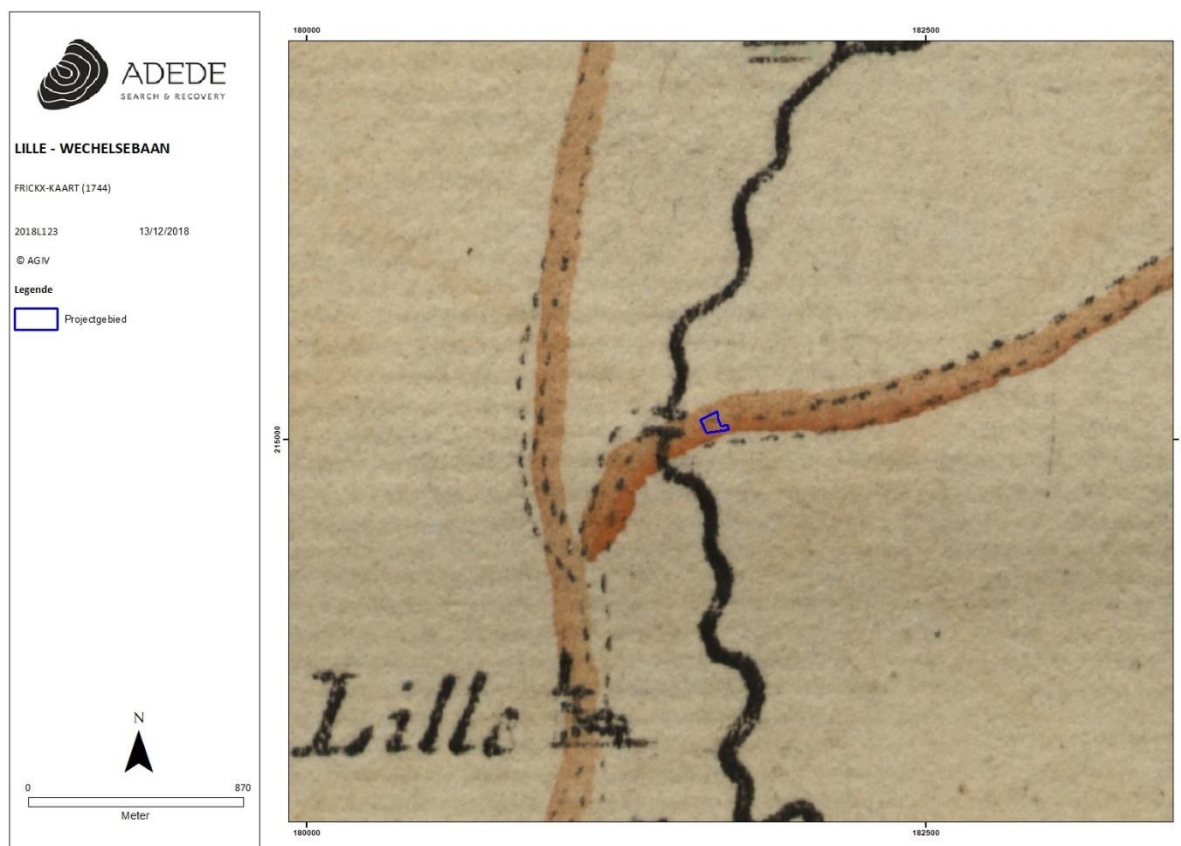
De Fricx-kaarten, genoemd naar Eugène-Henri Fricx, zijn gebundeld in een atlas en zijn een verzameling van heterogene, losse kaarten, die allemaal gemeen hebben dat ze handelen over de Spaanse Successieoorlog (1710-1713). Vanuit een geografische perspectief is de atlas op te delen in twee compartimenten: een deel met topografische kaarten van de Nederlanden en een tweede bundel met stadsplannen, belegeringen en veldslagen.

Op onderstaand fragment van de kaarten der Nederlanden is duidelijk te zien dat enkel stadskernen, wegen en belangrijke gebouwen zoals kerken, kastelen, etc. werden weergegeven. Het ontbreken van bebouwing op deze kaart betekent dus niet per definitie dat er geen gebouwen stonden.

Op de kaart staat de naam Lille aangeduid maar er zijn echter geen belangrijke gebouwen in haar omgeving aangeduid. De weergegeven rivier in het oosten heet de Laakbeek. Deze kaart lokaliseert het onderzoeksgebied echter ten oosten van de Laakbeek. In realiteit bevindt het terrein zich ten westen. Volgens de Fricxkaart zou het projectgebied op of vlak aan de weg van Lille richting

⁶ <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/121672>

Vosselare gelegen zijn. Gezien de verkeerde projectie van het projectgebied ten opzichte van de rivier, is ook de ligging van het projectgebied twijfelachtig.

Figuur 11. Situering van het projectgebied op de kaart van Frickx.

3.3.2.2 Kaart van Ferraris (1771 – 1778)

In opdracht van Keizerin Maria-Theresia en Keizer Jozef II werden de Oostenrijkse Nederlanden voor het eerst grootschalig en systematisch topografisch gekarteerd. 275 uiterst gedetailleerde topografische kaarten werden geklasseerd volgens bundels en vergezeld van een beschrijvende tekst. Dit alles gebeurde onder leiding van generaal Joseph-Jean-François Graaf de Ferraris (1726-1817). Het resultaat was een Kabinetskaart in drie exemplaren. Het exemplaar, bestemd voor de Oostenrijkse gouverneur Karel van Lotharingen, is heden in het bezit van de Koninklijke Bibliotheek Albert I te Brussel. De andere exemplaren bevinden zich respectievelijk in het Rijksarchief Den Haag en het Kriegsarchiv te Wenen⁷.

Op deze kaart bevindt het onderzoeksgebied zich tussen twee wegen – een situatie die zich tot vandaag heeft voortgezet – en wordt verbouwd. Vlak ten westen van het gebied wordt de inplanting van een kapel – de kapel van de Heilige Maagd – weergegeven. Het onderzoeksgebied vertoont geen bewijs van bebouwing.

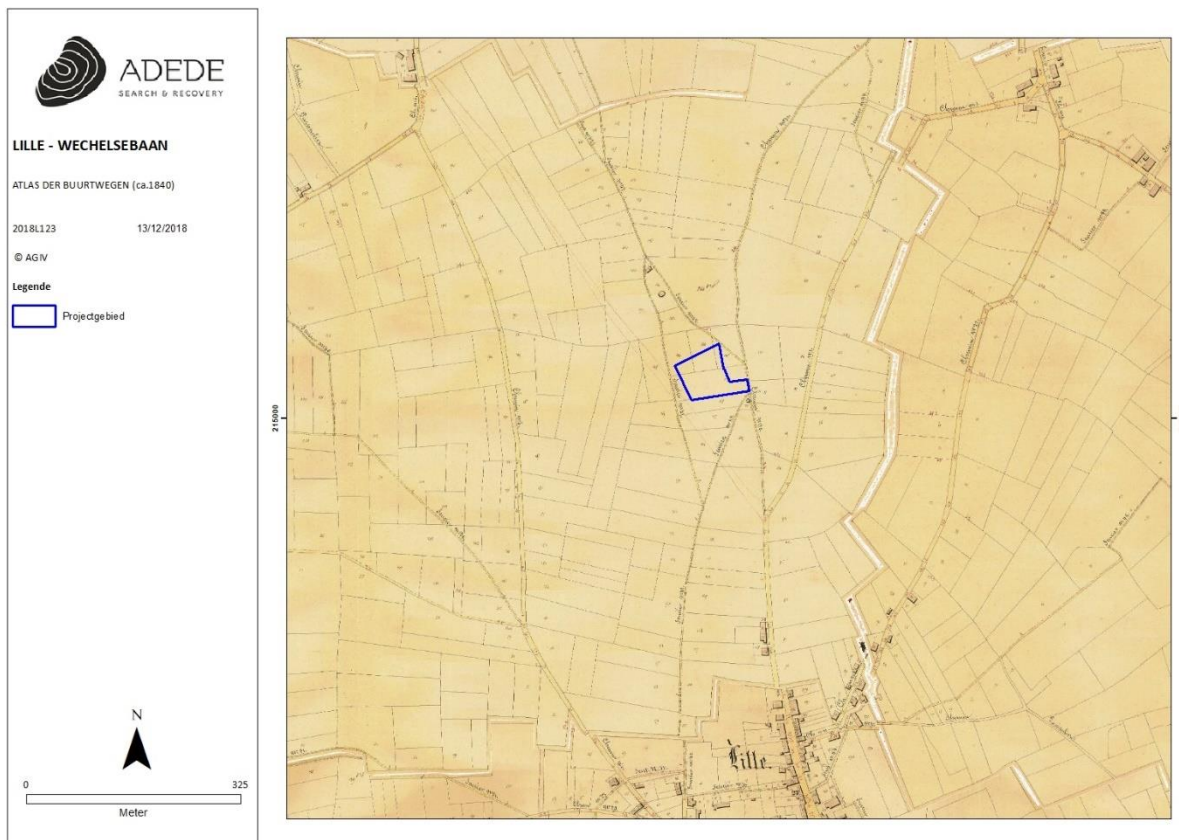
⁷ http://www.ngi.be/Common/ferraris_nl.pdf

3.3.2.3 *Atlas der Buurtwegen (1840)*

De atlas der Buurtwegen verschaft enige informatie over de percellering in de 19^e eeuw.

Hier spreidt het onderzoeksgebied zich uit over vier verschillende percelen (137, 143, 144 en 145).

Deze percelen werden begrensd door vier verschillende straten. Ook hier lijken de percelen volledig gevrijwaard te zijn van bebouwing.

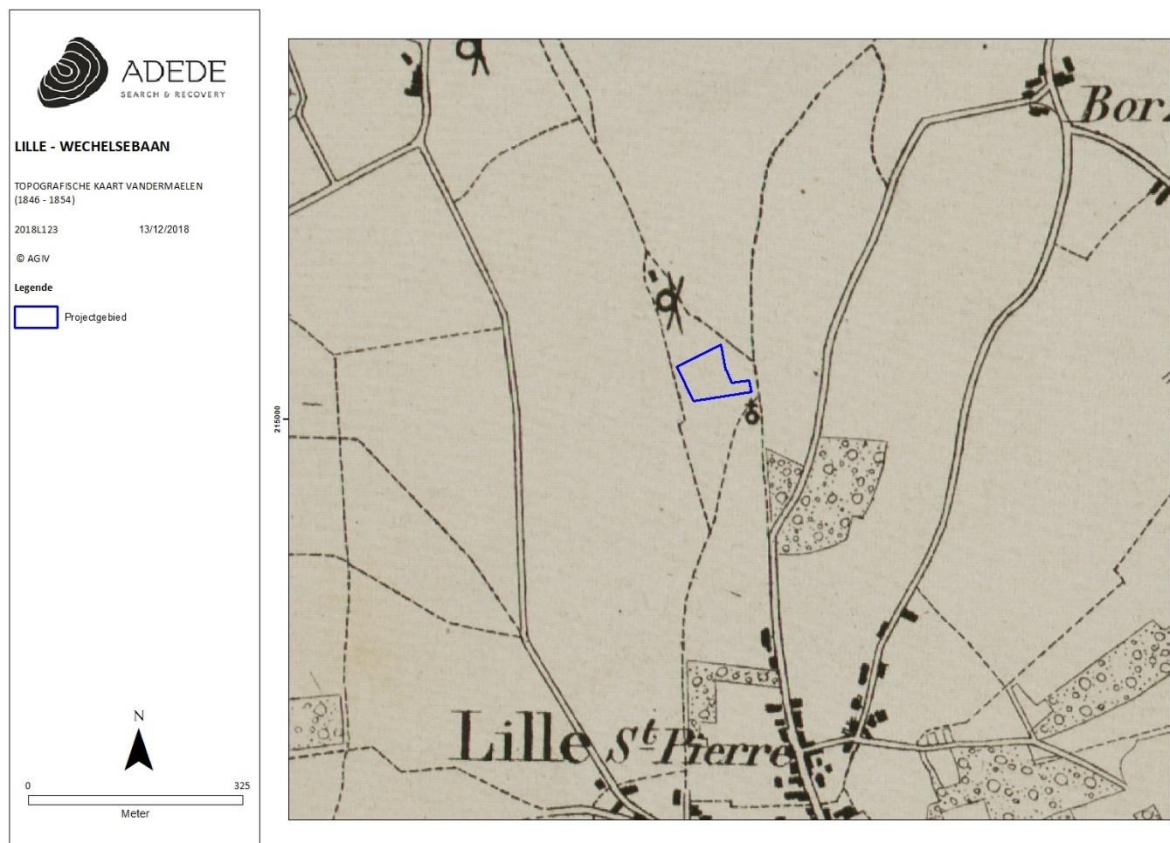

Figuur 12. Situering van het projectgebied op de Atlas der Buurtwegen.

3.3.2.4 Topografische kaart van Vandermaelen (1846 – 1854)

Phillippe Vandermaelen (1795-1869) werd op het einde van de 18e eeuw te Brussel geboren. In 1830 richtte Vandermaelen aan de poorten van de stad het Etablissement géographique de Bruxelles op. In 1831 kreeg hij van de regering de opdracht een Carte des frontières op te stellen op grond waarvan de onderhandelingen tussen België en Holland werden gevoerd. Het was het begin van een lange samenwerking tussen de overheid en deze privé-ondernemer. Hij publiceerde twee topografische kaarten van België: de kaart op schaal 1:80.000 in 25 folio's was volledig voltooid in 1853, terwijl de 250 folio's van de kaart op schaal 1:20.000 verschenen tussen 1846 en 1854⁸.

Deze historische kaart toont nog steeds dezelfde vier wegen die het onderzoeksgebied omvatten en ook ditmaal lijkt bebouwing afwezig te zijn. Ten zuidoosten bevindt zich een kapel. Ten noordwesten wordt een molen afgebeeld.

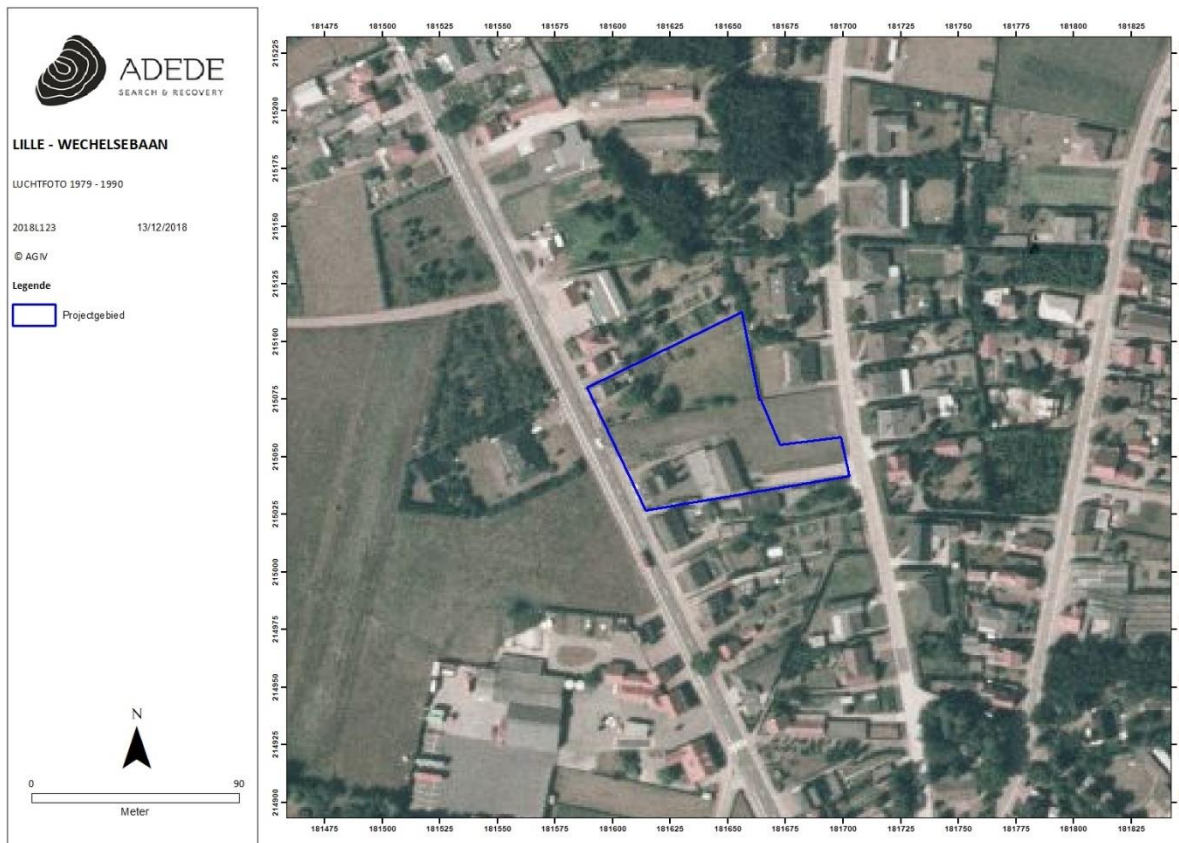
Figuur 13. Situering van het projectgebied op de kaart van Vandermaelen.

⁸ www.geopunt.be

3.3.2.5 Luchtfoto's

Figuur 14. Situering van het projectgebied op luchtfoto 1971.

Figuur 15. Situering van het projectgebied op luchtfoto 1990.

Een luchtfoto daterend van 1971 toont het projectgebied ingenomen door bebouwing en deels in gebruik genomen als landbouwgrond.

Tussen 1990 en 2003 verschijnt de loods op het terrein en nam ook de bebouwing toe. Deze toename zette zich tot 2007 verder om sinds dien ongewijzigd te blijven.

3.4 Archeologische situering van het projectgebied

Het studiegebied zelf stemt niet overeen met een CAI-locatie maar in haar onmiddellijke omgeving zijn wel enkele CAI locaties aanwezig. In onderstaand overzicht en tabel wordt respectievelijk het reeds gevoerde archeologische onderzoek en haar resultaten overlopen, en de CAI-locaties beschreven die zich binnen een straal van ongeveer 1 km rondom het projectgebied bevinden:

3.4.1 Archeologienota's

ID 711⁹

Naar aanleiding van een verkaveling voor twee meergezinswoningen voorzien van een ondergrondse parking langsheen de Wechelsebaan werd in 2016 een bureauonderzoek uitgevoerd door All Archeo in het kader van een archeologienota. Er werd echter geen verder archeologisch onderzoek geadviseerd.

ID 938¹⁰

Naar aanleiding van de bouw van een nieuw winkelcomplex met parking langsheen de Wechelsebaan werd ADEDE in 2017 gevraagd een bureauonderzoek te voeren in het kader van een archeologienota met uitgesteld traject. ADEDE kon zich ook beroepen op een verslag van sonderingen die op het onderzoeksgebied hadden plaatsgevonden. Hierbij bleek een eerste laag van ongeveer 90 cm dik een recente, verstoorde zone aan te duiden. De vulling bestond uit baksteen en groen zand. Het zou gaan om een aangevoerde grondlaag. Onder deze eerste laag bevond zich een zandlaag met sporen van turf die waarschijnlijk als restanten van een plaggendeek kunnen geïdentificeerd worden. Dit resterende plaggendeek, dekte de onderliggende lagen af die mogelijks als restanten van een podzol kunnen geïnterpreteerd worden. Op een diepte van 1 m 40 cm trof men een dikke kleiband van ongeveer 40 cm dik aan waaronder verschillende zandlagen met sporen van turf en schelpen. Beide lagen werden als gunstig beschouwd voor de bewaring van archeologische sporen¹¹. Er werd een uitgesteld vooronderzoek met ingreep in de bodem in de vorm van een proefsleuvenonderzoek geadviseerd om de aard en aanwezigheid van mogelijke sporen vast te stellen.

ID 6066¹²

Naar aanleiding van een bouwproject bestaande uit 3 urban villa's en 25 appartementen voorzien van een ondergrondse parking langsheen de Gierlebaan werd in 2017 door A&B Archeologie een

⁹ <https://loket.onroerenderfgoed.be/archeologie/notas/archeologienotas/711>

¹⁰ <https://loket.onroerenderfgoed.be/archeologie/notas/archeologienotas/938>

¹¹ *Abesim bvba, 2016, Milieuhygiënisch bodemonderzoek M16/1169 Nieuwbouw Okay – Wechelsebaan (tss 85 en 99) – Lille 29-9-2016, Deinze, p. 46.*

¹² <https://loket.onroerenderfgoed.be/archeologie/notas/archeologienotas/6066>

archeologienota opgesteld. Op basis van de resultaten van het bureauonderzoek werd een deel van het projectgebied geselecteerd voor verder vooronderzoek in uitgesteld traject bestaande uit enerzijds een landschappelijk bodemonderzoek – eventueel gevolgd door een archeologisch booronderzoek – en anderzijds een proefsleuvenonderzoek.

ID 6526¹³

Naar aanleiding van een verkavelingsaanvraag voor een nieuwbouwproject langs de Gierlebaan werd in 2018 door BAAC Vlaanderen bvba een archeologienota opgemaakt. Op basis van de resultaten van het bureauonderzoek werd het potentieel tot kennisvermeerdering als relatief hoog ingeschat. Op basis van de resultaten werd verder archeologisch vooronderzoek geadviseerd. Het verder onderzoek dient wegens aanwezige bebouwing, verharding en de weigering tot toestemming van de eigenaars in uitgesteld traject te gebeuren.

ID 5287¹⁴

Naar aanleiding van de bouw van woningen en KMO-units langs de Wechelsebaan werd in 2017 een archeologienota met uitgesteld traject opgemaakt door Hembyse Archeologie. Tevens werden controleboringen uitgevoerd en aan de resultaten van het bureauonderzoek toegevoegd. Men plaatste drie controleboringen om de data uit de bodemkaart te toetsen, de dikte van de teelaarde of plaggendek vast te stellen en de verstoringgraad van bouwvoor op de natuurlijke bodem te bepalen. De boringen toonden de afwezigheid van afgedekte horizonten binnen het onderzoeksgebied aan, een vrijwel onbestaande kans op het aantreffen van veen- of turfpakketten, een kleine kans op het aantreffen van steentijdartefactsites maar sluit de kans op het aantreffen van goed bewaarde sporensites niet uit. Bijgevolg werd een prospectie met ingreep in de bodem in de vorm van een proefsleuvenonderzoek geadviseerd met als doel een gerichte survey van het onderzoeksgebied.

3.4.2 CAI-indicatoren

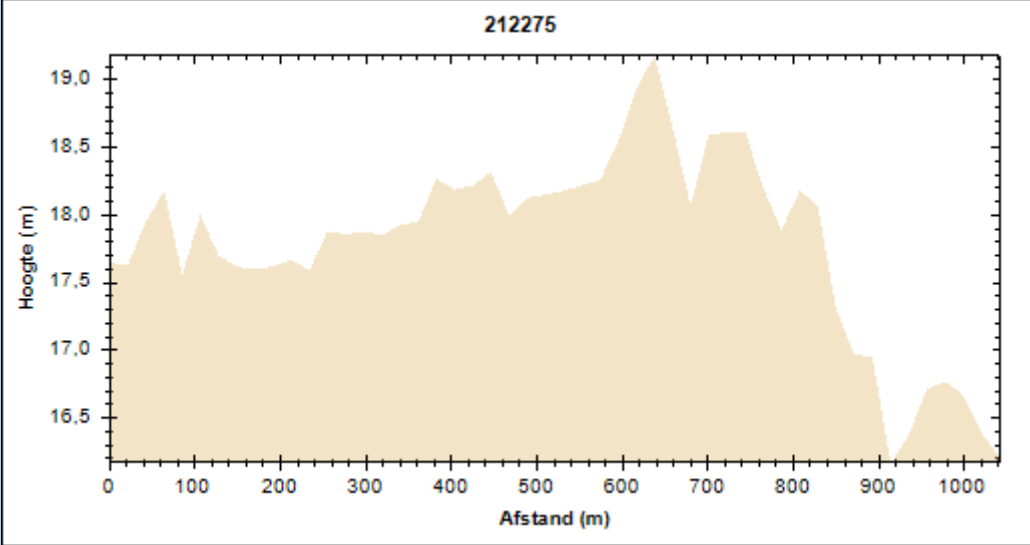
¹³ <https://loket.onroerenderfgoed.be/archeologie/notas/archeologienotas/6526>

¹⁴ <https://loket.onroerenderfgoed.be/archeologie/notas/archeologienotas/5287>

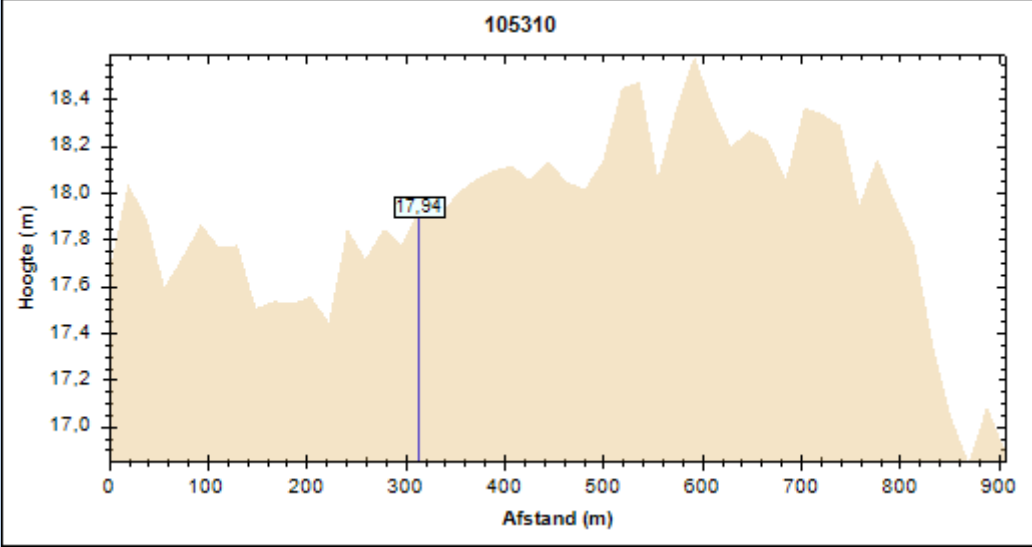
CAI-indicator	Afstand t.o.v. projectgebied	Datering	Beschrijving indicator
ID 164532 ¹⁵	100 m ten zuidoosten	Nieuwe Tijd: 18 ^{de} als Terminus ante quem	Verdwenen kapel van de Heilige Maagd. Zij werd vervangen door de huidige Sint-Annakapel aan het einde van de 19 ^{de} eeuw. Cartografische bronnen: Ferraris (1771-1778) en gereduceerd kadaster (1850)
ID 212275 ¹⁶	1 km ten zuidwesten	Middeleeuwen: Late Middeleeuwen	Bewoningssporen in de vorm van kuilen, greppels, waterkuilen of -putten. Deze CAI-melding bevindt zich op ongeveer dezelfde hoogte als het onderzoeksgebied: ca. 16,2 – 19,2 m TAW

¹⁵ <https://cai.onroenderfgoed.be/locatie/164532>

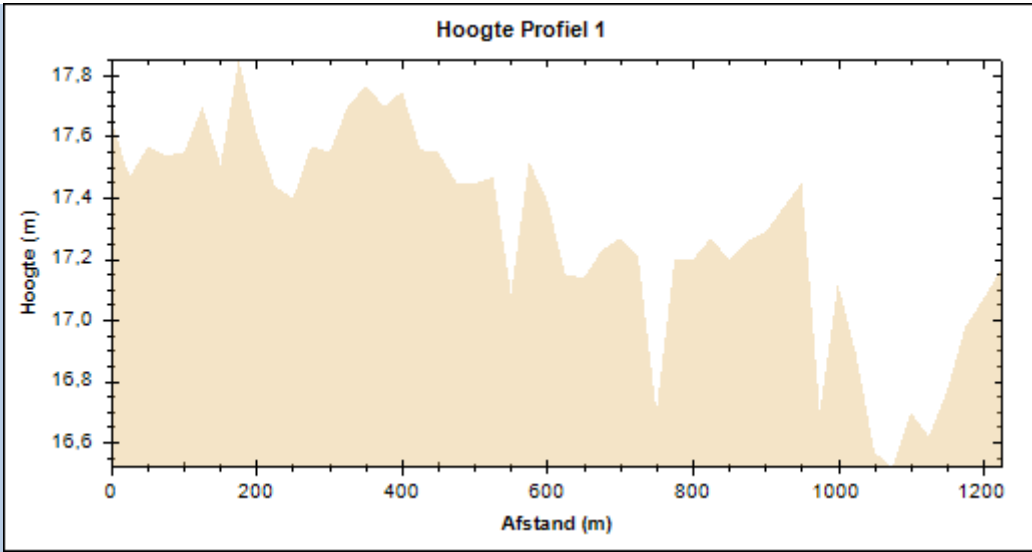
¹⁶ <https://cai.onroenderfgoed.be/locatie/212275>

			
ID 105310 ¹⁷	1 km ten zuidwesten	Middeleeuwen	Alleenstaande hoeve met walgracht. Deze CAI-melding bevindt zich op ongeveer dezelfde hoogte als het onderzoeksgebied: ca. 16,8 – 18,6 m TAW

¹⁷ <https://cai.onroerenderfgoed.be/locatie/105310>

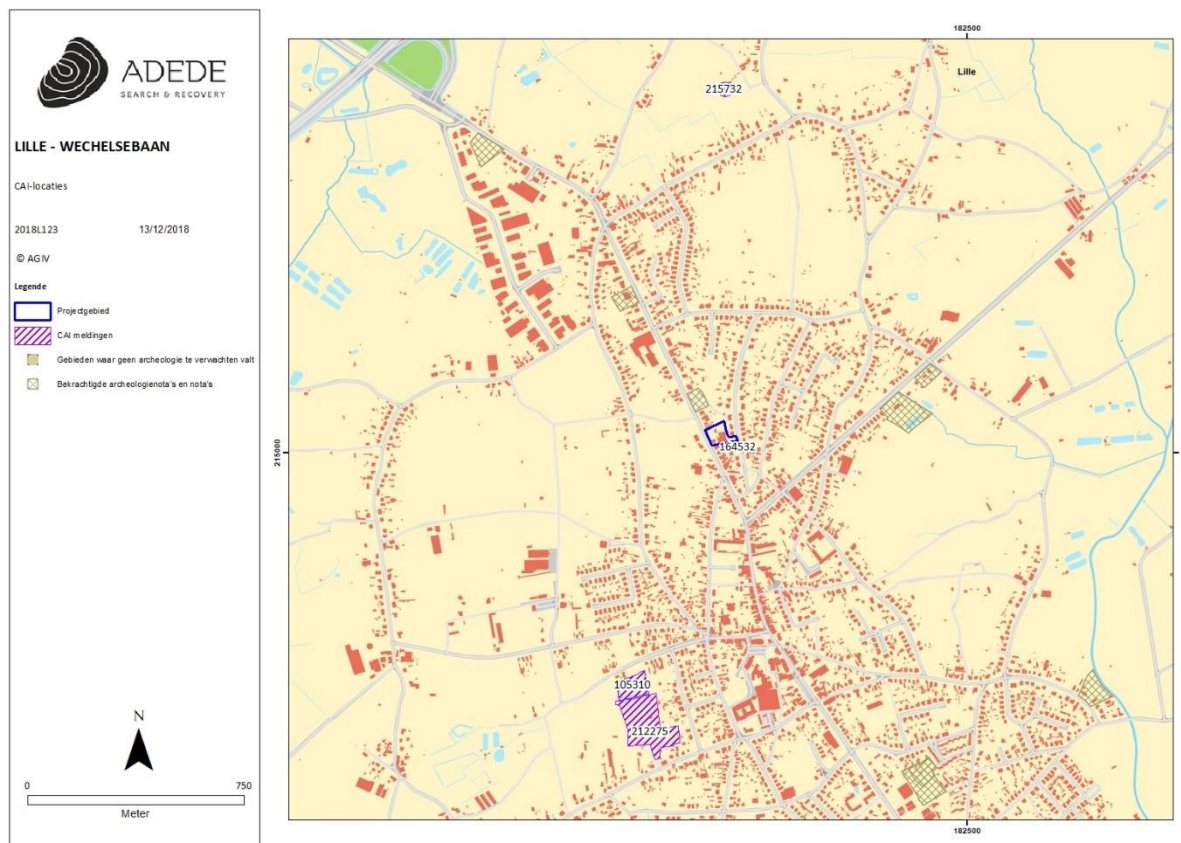
			
ID 215732 ¹⁸	1,2 km ten noorden	Middeleeuwen: Late Middeleeuwen	Losse vondst in de vorm van 17de eeuwse munt. Vermoedelijk betreft het een liard van het prinsbisdom Luik (ca. 1600). Deze CAI-melding bevindt zich op ongeveer dezelfde hoogte als het onderzoeksgebied: ca. 16,6 – 17,8 m TAW

¹⁸ <https://cai.onroerenderfgoed.be/locatie/215732>

			
ID 150559 ¹⁹	2 km ten zuidoosten	Steentijd	Losse vondst in de vorm van lithisch materiaal. Het betreft 4 artefacten aangetroffen bij de controle van de afgegraven grond na de aanleg van het opgravingsvlak: 2 in wommersomkwartsiet (vorstafslag en microkling) en 2 in vuursteen (corticale afslag en microklingfragment)
		Metaaltijd (mogelijk)	- Een grafstructuur: langgerekte rechthoekige structuur die wordt geïnterpreteerd als langbed of als veekraal - Paalkuil
		Romeinse Tijd	Losse vondst in de vorm van een glasfragment. Het fragment is afkomstig van een Romeinse ribbenkom die in een waterput werd aangetroffen.

¹⁹ <https://cai.onroerenderfgoed.be/locatie/150559>

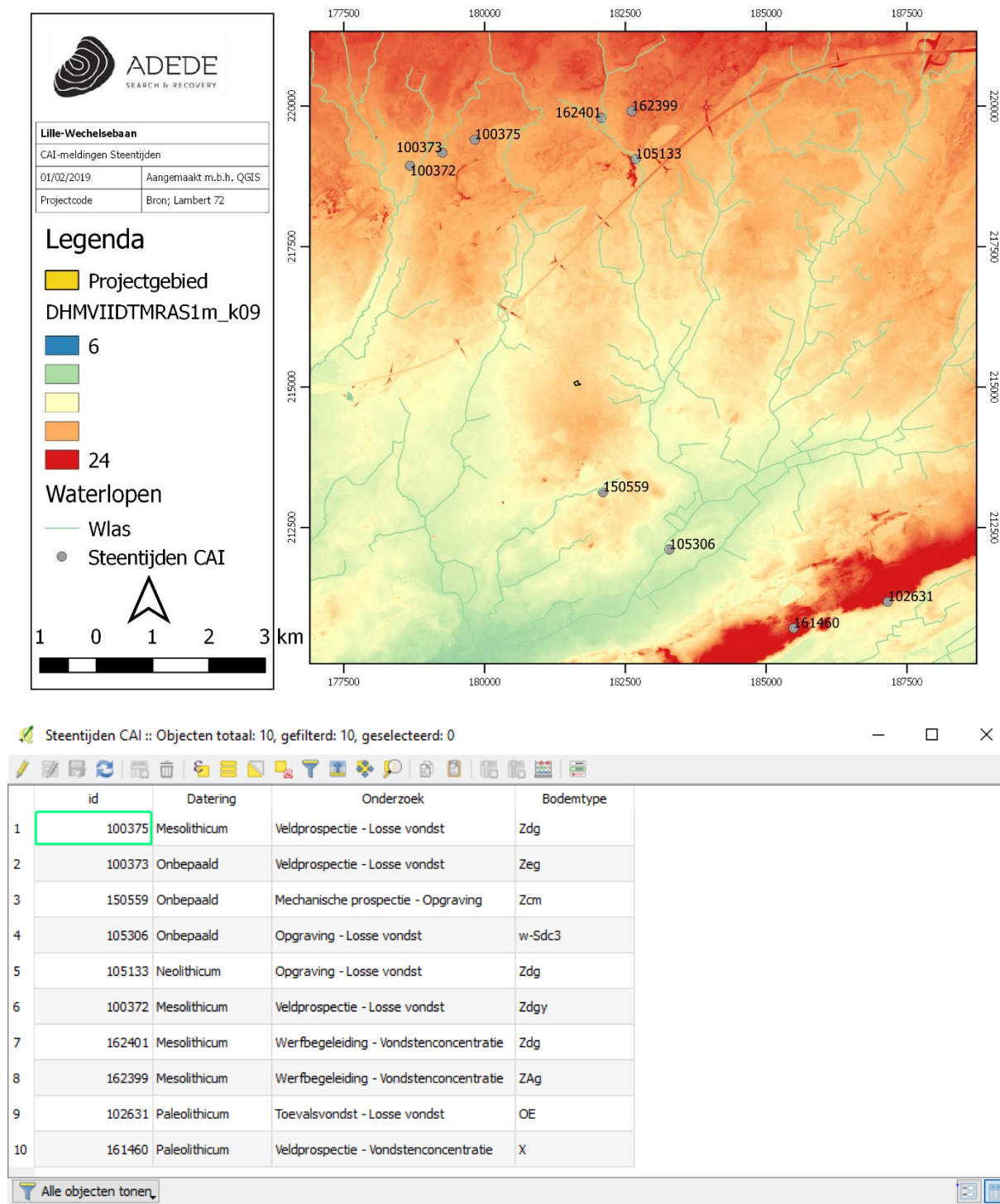
		Middeleeuwen: Volle Middeleeuwen	Bewoningssporen die een nederzetting doen vermoeden. Er zijn twee volmiddeleeuwse erven aangetroffen die telkens 1 groot bootvormig gebouw met bijhorende waterput hadden en ook kleinere bootvormige schuren en spiekers. Eveneens zijn er drie smallere rijen van dubbele paalkuilen ontdekt die mogelijk de grens (takkenwal) tussen het akkerland areaal en het heidegebied aanduiden. Deze dienden dus als veewering en/of als bescherming tegen stuifzand.
		Middeleeuwen: Late middeleeuwen	Bewoningssporen die een nederzetting doen vermoeden. Sporen bestaan uit paalsporen, greppels, drenkpoelen, waterputten, grachten, grote hoeveelheid aardewerk. De complexe configuratie van greppels weerspiegelt de afbakening van diverse activiteitszones. Onder andere de afbakening van gronden behorende bij de 17 ^{de} eeuwse hoeve.
		Nieuwste Tijd: 20 ^{ste} eeuw	Een munitiedepot uit de Tweede Wereldoorlog werd aangetroffen. Vlakbij depot werd een bomkrater geregistreerd.

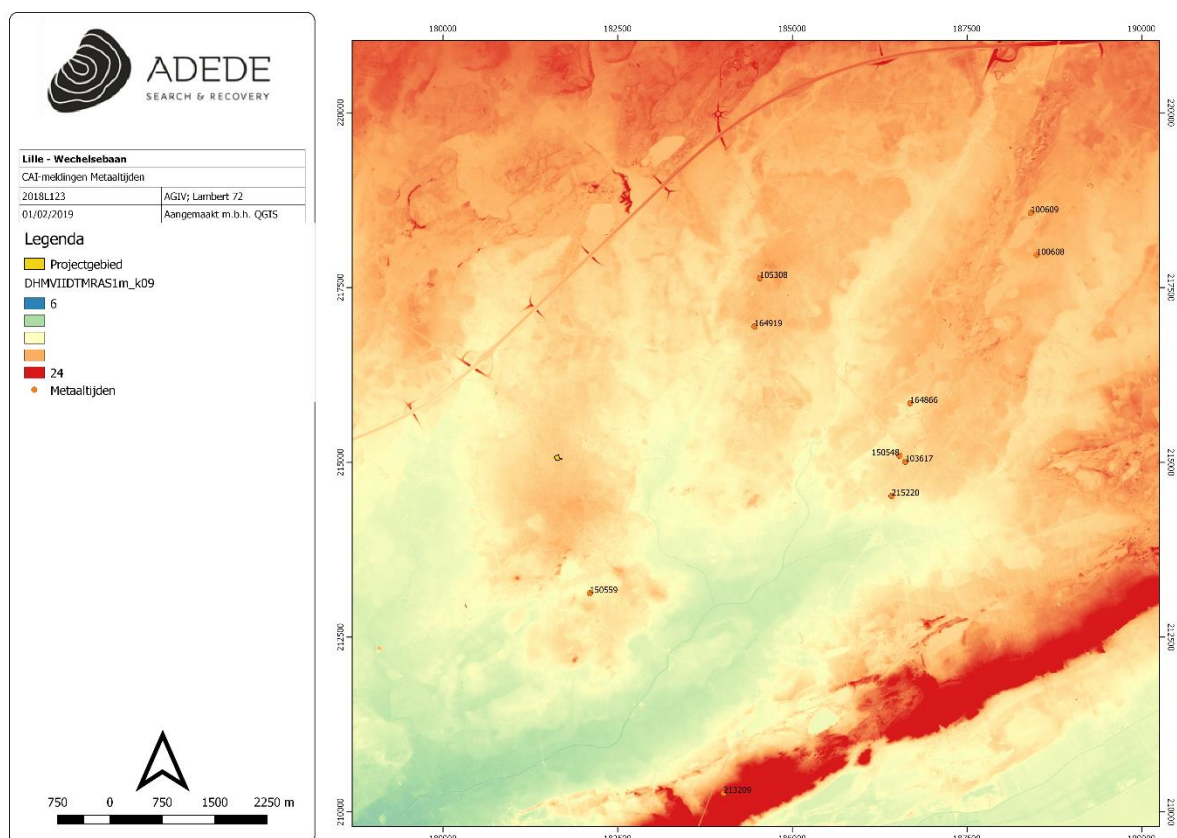
Figuur 16. Situering van enkele CAI locaties in de omgeving van het projectgebied.

Gezien de beperkte hoeveelheid CAI waarden die in de directe omgeving aanwezig zijn, dient verder gekeken te worden ten einde een beeld te verkrijgen van de ruime regio rondom het onderzoeksgebied. Met betrekking tot de steentijden zijn verscheidene waarden aanwezig. Deze bevinden zich in gelijkaardige bodemtypes, voornamelijk in het noorden, als het projectgebied. De ligging van deze meldingen, wanneer vergeleken met het projectgebied, is doorgaans in de nabijheid van water, dit met uitzondering van CAI locatie 162399 die zich op gelijkaardige afstand bevindt ten opzichte van de dichtst nabijgelegen waterloop als het projectgebied.

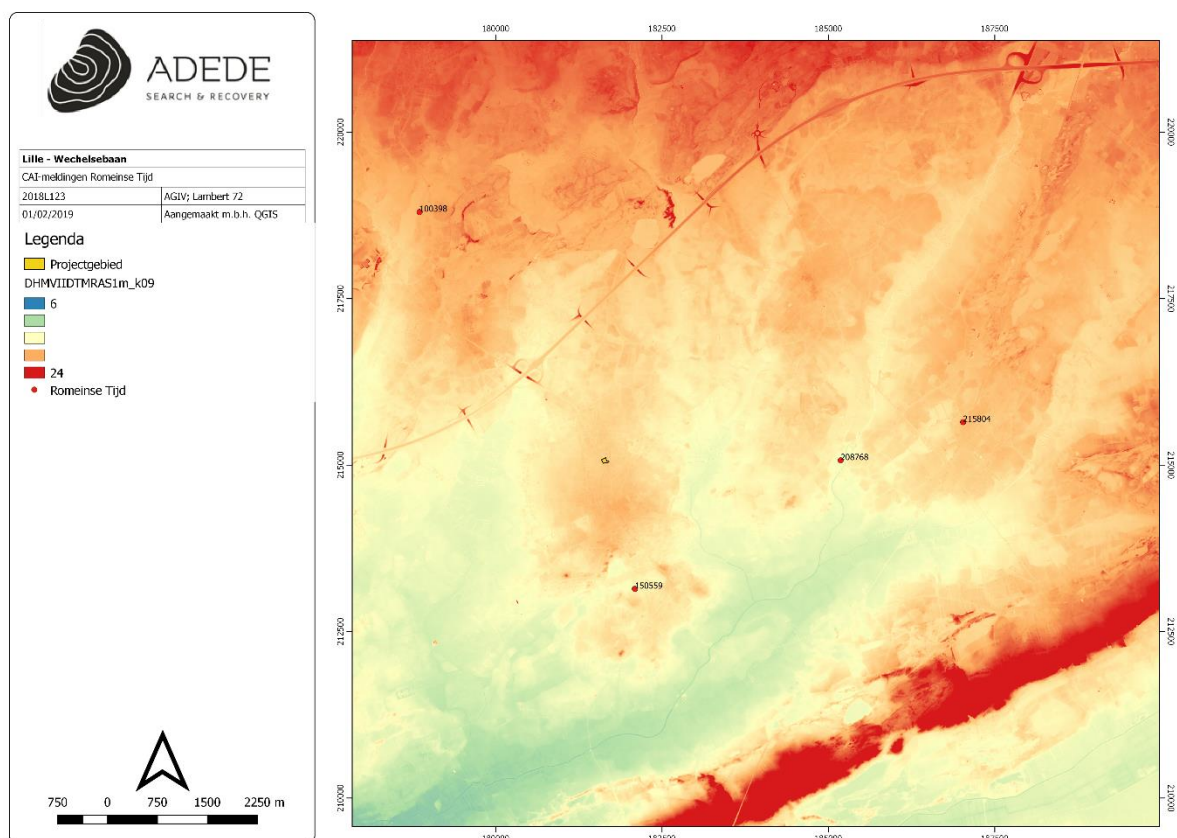
Ook naar jongere periodes toe bevindt het leeuwendeel van de meldingen zich op hoogte binnen het landschap.

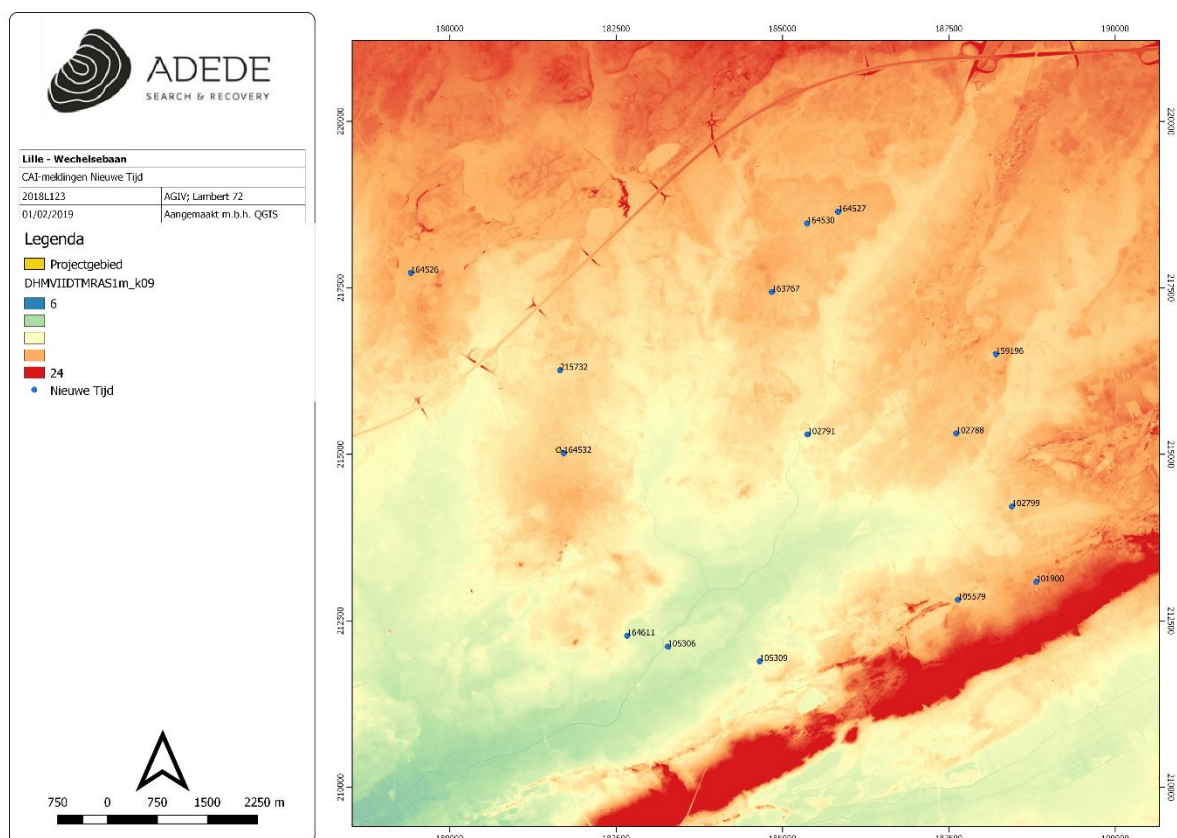
Figuur 17. Situering van enkele CAI locaties Steentijden in de omgeving van het projectgebied.

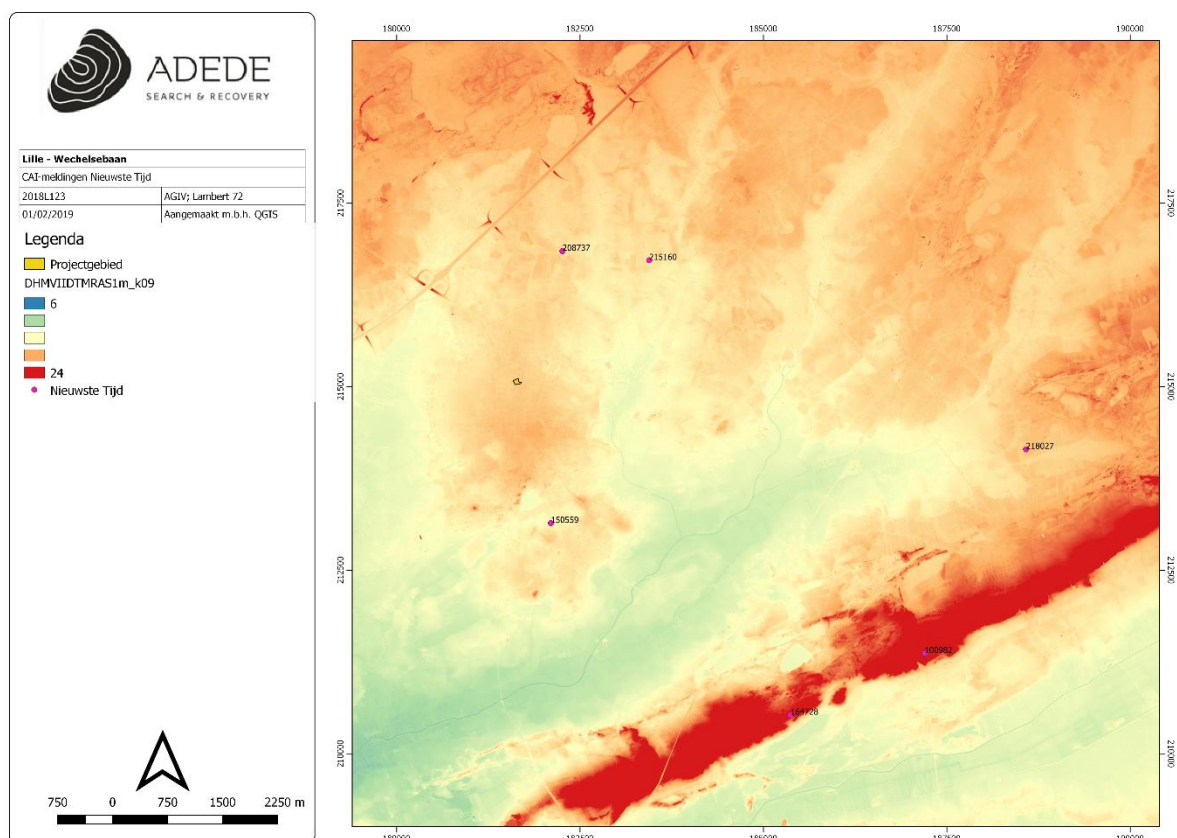
Figuur 18. Situering van enkele CAI locaties Metaaltijden in de omgeving van het projectgebied.

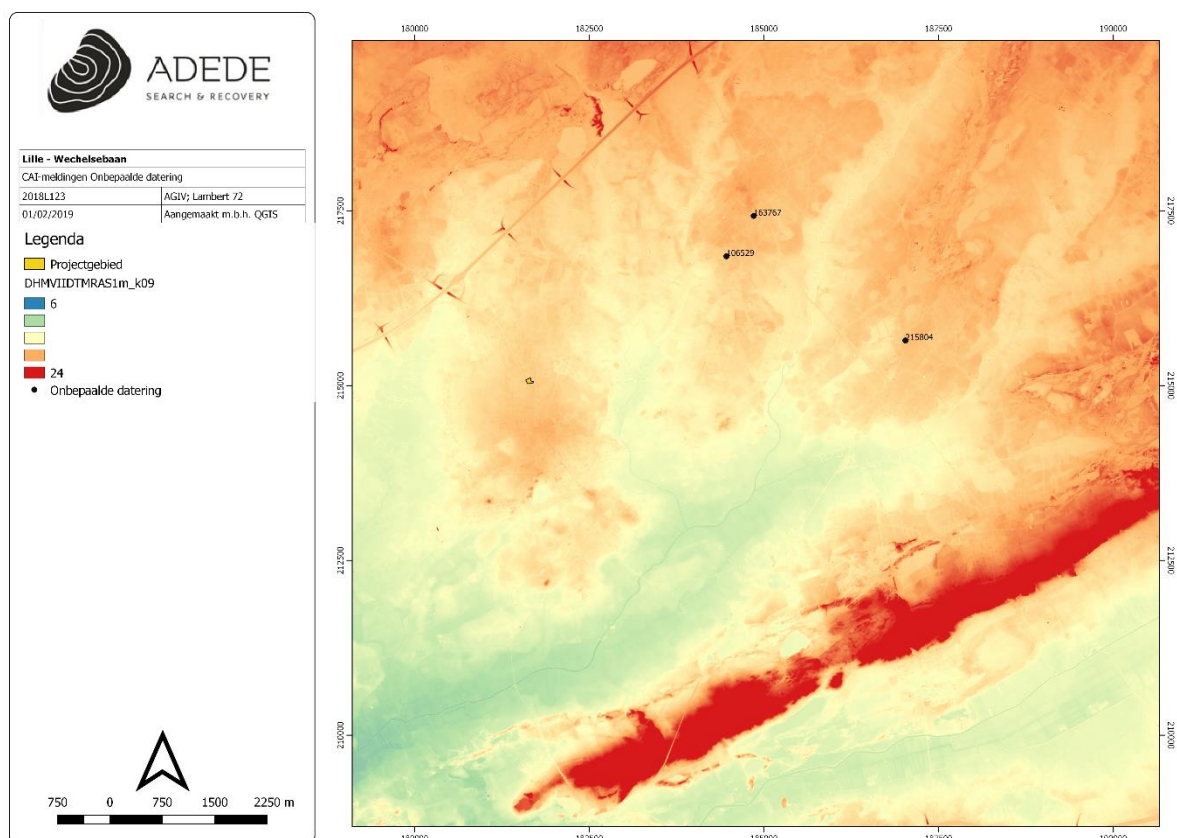
Figuur 19. Situering van enkele CAI locaties Romeinse Tijd in de omgeving van het projectgebied.

Figuur 20. Situering van enkele CAI locaties Nieuwe Tijd in de omgeving van het projectgebied.

Figuur 21. Situering van enkele CAI locaties Nieuwste Tijd in de omgeving van het projectgebied.

Figuur 22. Situering van enkele CAI locaties Onbepaalde datering in de omgeving van het projectgebied.

4 Besluit

4.1 Besluit gespecialiseerd publiek

- Welke aanwijzingen bevatten de bestaande bronnen over het archeologisch potentieel van het onderzoeksgebied?

Op basis van het beschikbare en geraadpleegde bronnenmateriaal kon binnen het bureauonderzoek de aan- of afwezigheid van een archeologische site of relevante archeologische overblijfselen binnen de contouren van het projectgebied niet met zekerheid worden aangetoond. Wel is het mogelijk een archeologische verwachting naar voor te schuiven teneinde een antwoord te kunnen bieden op de gestelde onderzoeksvragen.

Het onderzoeksgebied te Lille bevindt zich te midden van een woongebied gelegen op de rug van Lichtaart en kent een hoogte van ca. 17 m TAW. Deze rug wordt door de beekvalleien van de Laakbeek in oosten en de Bosbeek in het westen geflankeerd. Een uitloper van deze Laakbeek reikt tot op ongeveer 500 m van het onderzoeksgebied. Het onderzoeksgebied bestaat volgens de bodemtypekaart uit een Zbm-bodemtype samengesteld uit een antropogene humus A-horizont en een plaggendek dat een podzol of verbrokkelde textuur B-horizont kan afdekken. Reeds uitgevoerde sonderingen langsheen de Wechelsebaan in een gelijkaardig bodemtype bodemtype, brachten de restanten van het plaggendek aan het licht met eveneens mogelijke restanten van een podzol. Tevens kenmerkt dit bodemtype zich als een droge bodem zonder gleyvorming. De combinatie van beide bodemkenmerken leveren gunstige indicaties voor de afdekking en bewaring van archeologisch relevante lagen, wat als positief kan beschouwd worden voor de bewaring van Steentijdsites. De verhoogde locatie in het landschap, de aanwezigheid van een vertakte waterloop in de nabijheid van het onderzoeksgebied en de zandbodem met plaggendek die mogelijk een podzol of verbrokkelde textuur B afdekt, kan als positief beschouwd worden voor het archeologisch potentieel.

De CAI-waarden in de omgeving van het projectgebied tonen een gevarieerd beeld, met vondsten daterend van de Steentijden tot de Nieuwste Tijd. De Steentijden werden vertegenwoordigd door losse vondsten. Het betrof vier lithische vondsten (2 km ten zuidoosten): twee vuurstenen artefacten en twee Wommersomkwartsiet artefacten. Verder vergelijkend onderzoek met zowel Paleolithische, Mesolithische als Neolithische CAI-meldingen te Lille brachten een totaal van 10 indicaties aan het licht. Het betrof niet alleen losse vondsten maar tevens vondstenconcentraties die tijdens

veldprospecties en werfbegeleiding aan het licht kwamen. Hieruit bleek eveneens de verscheidenheid aan inplantingskeuzes tijdens de Steentijden. Doorgaans bevinden – in navolging van de algemene verwachting – de locaties zich op de flanken van de heuvelruggen. Toch bevindt een melding (ID 150559) ten zuiden van het onderzoeksgebied zich eveneens op de heuvelrug. Hoewel het om losse vondsten ging bij de aanleg van het opgravingsvlak leverde onderzoek op deze locatie een mooie opeenvolging van periodes op tot en met de Nieuwste Tijd. Vervolgens vertoont het merendeel van de meldingen een zandbodem met podzolprofiel en/of plaggenbodem. Ook hier stemt de bodem van het onderzoeksgebied overeen. Als laatste kan de afstand tot een waterloop worden beschouwd. Hoewel nagenoeg alle meldingen zich vlak aan een waterloop bevinden, bevindt zich één uitzondering ten noorden van het onderzoeksgebied. Hier (ID 162399) lag de vondstenconcentratie op nagenoeg dezelfde afstand tot een waterloop als het huidige onderzoeksgebied – ongeveer 600m.

De Metaaltijden kwamen aan het licht dankzij een rechthoekige structuur die werd aangetroffen kreeg de waarschijnlijke datering ‘Metaaltijden’ en kan geïnterpreteerd worden als een grafstructuur of als een veekraal (2 km ten zuidoosten). Tevens werd ook een paalkuil aangetroffen.

Een losse vondst in de vorm van een glasfragment was afkomstig van een Romeinse ribbenkom.

De middeleeuwen worden voornamelijk vertegenwoordigd door bewoningssporen afkomstig uit de Volle en Late Middeleeuwen. Uit de Volle Middeleeuwen attesteerde men twee erven met elk een bootvormig gebouw, waterput, kleinere bootvormige schuren en spiekers (2 km ten zuidoosten) van het onderzoeksgebied. Drie smalle rijen van dubbele palenkuilen werden geïnterpreteerd als afscheiding van het akkerland en het heidegebied. De late middeleeuwen leverden op drie verschillende locaties bewoningssporen op waarvan er één als nederzetting werden beschouwd (2 km ten zuidoosten). De kern werd omgeven door grachten. De andere site leverde bewoningssporen op in de vorm van kuilen, greppels, waterkuilen of -putten (1 km ten zuidwesten). Verder werd ook een hoeve met walgracht in kaart gebracht (1 km ten zuidwesten). Ten slotte moet voor deze periode ook een losse muntvondst worden vermeld (1,2 km ten noorden). Deze laatste drie sites bevinden zich op dezelfde hoogte als het onderzoeksgebied.

Voor de Nieuwe Tijd duidde de CAI een verdwenen kapel aan (100 m ten zuidoosten). Aan het einde van de 19de eeuw werd deze vervangen door de Sint-Annakapel. Deze laatste is opgenomen in de lijst van het vastgesteld bouwkundig erfgoed. Vanaf 14/2/2004 werd het een beschermd monument. De cartografische bronnen – die het leeuwendeel van de 18de en de 19de eeuw visualiseren – lijken de

afwezigheid van bebouwing op het onderzoeksgebied aan te tonen. Dit betekent echter niet dat de aanwezigheid van bewoningssporen of andere archeologische sporen of artefacten volledig kan uitgesloten worden.

De laatste periode betreft de Nieuwste Tijd waar restanten van de Tweede Wereldoorlog werden aangetroffen in de vorm van een munitiedepot en een bomkrater (2 km ten zuidoosten).

Op basis van de gekende bronnen kan men besluiten dat voor het projectgebied een algemene archeologische verwachting naar voor kan worden geschoven. Hierbij kunnen mogelijk archeologische resten met een datering van de Steentijden tot de Nieuwste Tijd voorkomen. De nadruk komt – volgens de CAI-indicatoren – op de Middeleeuwse periode te liggen. Met name bewoning uit de Volle en Late Middeleeuwen. Het cartografisch onderzoek vertoonde geen aanwezigheid van bebouwing op het projectgebied voor het merendeel van de 18de en 19de eeuw – de tijdsperiode die deze bronnen visualiseren. Er lijkt pas verandering in te komen tijdens de 20ste eeuw. Een luchtfoto daterend van 1971 toont de inplanting van enkele woningen op het onderzoeksgebied. In de daaropvolgende decennia wordt de aanwezige bewoning steeds denser en wordt ook de loods op het terrein opgetrokken. Hoewel al deze bronnen de aanwezigheid van archeologische gegevens binnen de contouren van het onderzoeksgebied niet lijken te ondersteunen, moet men zich er van bewust blijven dat de afwezigheid van archeologische bewijzen, geen bewijs is van archeologische afwezigheid. Tevens betekent dit dat over de potentiële archeologische kenniswinst die dit onderzoekgebied kan aanleveren, weinig met zekerheid kan gezegd worden.

- Zijn er archeologische sites met relevante cultuurhistorische waarde gekend op of in de omgeving van het onderzoeksgebied?

Binnen de contouren van het projectgebied zijn geen archeologische sites gekend. De CAI-indicatoren en cartografische bronnen bevestigen echter wel de aanwezigheid van archeologische sites in de nabije omgeving. Deze doorlopen nagenoeg alle periodes gaande van de steentijd tot de meest recente periodes.

- Hoe evolueerde het historisch landgebruik van het onderzoeksgebied?

Cartografische en luchtfotografische bronnen tonen aan dat het projectgebied hoofdzakelijk als akkerland en woongebied werd gebruikt. Cartografische bronnen lijken de afwezigheid van enige bewoning doorheen de 18de en 19de eeuw en het aanwenden van het terrein voor landbouwactiviteiten aan te tonen. De eerste visualisatie van bewoning is te zien op een luchtfoto

daterend uit 1971. Aan het begin van de 21ste eeuw verscheen de industriële loods op het terrein en bleef de situatie tot vandaag ongewijzigd.

- Hoe evolueerde de historische bebouwing van het onderzoeksgebied?

De cartografische bronnen leverden geen bewijzen voor de aanwezigheid van bewoning gedurende de 18de en 19de eeuw. Een luchtfoto daterend uit 1971 visualiseert voor het eerst de aanwezigheid van woningen op het onderzoeksgebied. Gedurende de daaropvolgende decennia wordt deze steeds denser. Vanaf de start van de 21ste eeuw werd ook de loods op het terrein ingeplant. Deze situatie werd tot vandaag behouden.

- Wat is de potentiële impact van de geplande werken op het cultuurhistorisch en archeologisch erfgoed?

Het onderzoek gebeurt in het kader van de uitbreiding van het aanwezige vleesverwerkingsbedrijf. Verschillende bestaande structuren en verhardingen worden uitgebroken om plaats te maken voor de vernieuwing en uitbreiding van de bestaande loods, de aanleg van nieuwe parkeerplaatsen en verhardingen. Bijgevolg mag men ervan uitgaan dat de geplande werken het potentieel hebben om het aanwezige archeologische erfgoed te vernielen. De aanzet van de zoelfunderingen zal uitgravingen tot een diepte van minimum 1 meter vereisen. De nodige verhardingen zullen een uitgravingsdiepte van ongeveer 0.60 meter vereisen.

4.2 Besluit breed publiek

Het door ADEDE uitgevoerde bureauonderzoek kon niet met zekerheid de aan- of afwezigheid van archeologische sporen ter hoogte van het projectgebied aantonen. Op basis van het geraadpleegde bronnenmateriaal wordt een algemene archeologische verwachting naar voor geschoven waarbij archeologische resten aan het licht kunnen komen daterend van de prehistorische periodes tot de Nieuwste Tijd. De CAI-waarden tonen de aanwezigheid van nagenoeg alle periodes aan in de omgeving van het onderzoeksgebied maar lijkt een iets hogere verwachting voor middeleeuwse sporen aan te leveren. Hoewel het bronnenmateriaal – historisch, archeologisch en cartografisch – de aanwezigheid van archeologische resten niet lijkt te ondersteunen, sluit dit hun aanwezigheid niet uit. Zoals eerder vermeld is de afwezigheid van archeologische getuigenissen geen bewijs van archeologische afwezigheid. Over het verwachte archeologisch potentieel op kennisvermeerdering voor het onderzoeksgebied kan bijgevolg - afgaand op de verworven informatie – weinig met

zekerheid gezegd worden. Gezien deze conclusie acht ADEDE verder onderzoek noodzakelijk om tot een gedegen inschatting van het archeologisch potentieel van het terrein te komen.

In eerste instantie dient een landschappelijk bodemonderzoek de opbouw en bewaringstoestand van de bodem in kaart te brengen en de diepteligging van de archeologische niveaus te achterhalen. Gezien de bodemtypekaart gewag maakt van een plaggende met mogelijke onderliggende podzol of verbrokkelde textuur B-horizont dient het landschappelijke bodemonderzoek voornamelijk te achterhalen wat het potentieel is van het onderzoeksgebied naar steentijd toe. Deze beschouwing wordt mede gestaafd door het vergelijkende onderzoek naar CAI-meldingen betreffende verschillende steentijdperiodes in de omgeving. Wanneer blijkt dat zich in de bodem gunstige bewaringscondities voordoen, dan zal, met het oog op eventuele steentijdvondsten, een verkennend archeologisch booronderzoek moeten plaatsvinden. Vanaf het moment dat een boorstaal één of meerdere steentijdartefacten bevat, moet een waarderend booronderzoek opgestart worden. Wanneer het landschappelijk bodemonderzoek uitwijst dat er wat betreft steentijdartefacten geen gunstige bewaringscondities zijn, dan kan meteen worden overgegaan op een proefsleuvenonderzoek.

Na het landschappelijk bodemonderzoek (en eventueel verkennend en/of waarderend booronderzoek) zal een proefsleuvenonderzoek uitgevoerd moeten worden om na te gaan of binnen het onderzoeksgebied relevante archeologische sporen aanwezig zijn. Deze onderzoekstechniek biedt daarvoor voldoende ruimtelijk inzicht en is geschikt omdat een site zonder complexe stratigrafie verwacht wordt.

5 Bibliografie

Geschreven bronnen

Abesim bvba, 2016, Milieuhygiënisch bodemonderzoek M16/1169 Nieuwbouw Okay – Wechelsebaan (tss 85 en 99) – Lille 29-9-2016, Deinze.

Driesen W., “Poederlee: een heerlijkheid”, in: Driemaandelijks contactblad van de Heemkundige Kring ‘Norbert De Vrijter’, 102, 2008.

Paepen N., “Groot-Lille”, in: Driemaandelijks Contactblad van de Heemkundige Kring ‘Norbert De Vrijter’, 79, 2003.

van den Branden W., Het bestuur van een plattelandsgemeente in het Land van Turnhout in de achttiende eeuw. Lille 1700-1795. (onuitgegeven Licentiaastverhandeling RUG), Gent, 1982.

van den Branden W., “Toponymie of verklaring van de plaatsnamen Lille, Gierle, Poederlee en Wechelderzande”, in: Jaarboek Heemkundige Kring Norbert De Vrijter, 1993.

Internetbronnen

www.geopunt.be

www.geoportaal.be

www.cartesius.be

<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/121672>

Archeologienota's

<https://loket.onroerenderfgoed.be/archeologie/notas/archeologienotas/711>

<https://loket.onroerenderfgoed.be/archeologie/notas/archeologienotas/938>

<https://loket.onroerenderfgoed.be/archeologie/notas/archeologienotas/6066>

<https://loket.onroerenderfgoed.be/archeologie/notas/archeologienotas/6526>

<https://loket.onroerenderfgoed.be/archeologie/notas/archeologienotas/5287>

CAI-indicatoren

<https://cai.onroerenderfgoed.be/locatie/164532>

<https://cai.onroerenderfgoed.be/locatie/212275>

<https://cai.onroerenderfgoed.be/locatie/150559>

6 Lijst van figuren

Figuur 1. Situering van het projectgebied op het DHMVII, digitaal terreinmodel 1m.....	- 18 -
Figuur 2. Situering van het projectgebied op het DHMVII, digitaal terreinmodel 1m (detail).	- 19 -
Figuur 3. Hoogteprofielen van het projectgebied.....	- 20 -
Figuur 4. Situering van het projectgebied op de tertiair geologische kaart.....	- 21 -
Figuur 5. Situering van het projectgebied op de quartair geologische kaart.....	- 22 -
Figuur 6. Situering van het projectgebied op de bodemtypekaart.	- 23 -
Figuur 7. Situering van het projectgebied op de potentiële bodemerosiekaart.....	- 24 -
Figuur 8. Situering van het projectgebied op de erosiegevoeligheidskaart.....	- 25 -
Figuur 9. Situering van het projectgebied op het bodemgebruiksbestand.	- 26 -
Figuur 10. Situering van het projectgebied op het gewestplan.	- 27 -
Figuur 11. Situering van het projectgebied op de kaart van Fricx.....	- 30 -
Figuur 12. Situering van het projectgebied op de Atlas der Buurtwegen.....	- 32 -
Figuur 13. Situering van het projectgebied op de kaart van Vandermaelen.	- 33 -
Figuur 14. Situering van het projectgebied op luchtfoto 1971.	- 34 -
Figuur 15. Situering van het projectgebied op luchtfoto 1990.	- 35 -
Figuur 16. Situering van enkele CAI locaties in de omgeving van het projectgebied.	- 43 -
Figuur 17. Situering van enkele CAI locaties Steentijden in de omgeving van het projectgebied....	- 44 -
Figuur 18. Situering van enkele CAI locaties Metaaltijden in de omgeving van het projectgebied..	- 45 -
Figuur 19. Situering van enkele CAI locaties Romeinse Tijd in de omgeving van het projectgebied.-	46
-	
Figuur 20. Situering van enkele CAI locaties Nieuwe Tijd in de omgeving van het projectgebied. ..	- 47 -
Figuur 21. Situering van enkele CAI locaties Nieuwste Tijd in de omgeving van het projectgebied.-	48 -
Figuur 22. Situering van enkele CAI locaties Onbepaalde datering in de omgeving van het projectgebied.....	- 49 -

